

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES (BRUGEL-ADVIES-20260325-414)

betreffende „de evaluatie van de prijzen die in 2025 aan
eindklanten worden aangerekend en de impact van de evolutie
van deze prijzen op het aantal huishoudens dat in aanmerking
komt voor de status van beschermde klant”

Opgesteld op basis van artikel 25septies, § 3, van de
elektriciteitsverordening.

25/03/2026

Inhoudsopgave

<i>Samenvatting</i>	4
0 Wettelijke basis	6
1 Inleiding	6
2 Het volgen van de prijsontwikkeling	7
2.1 Samenstelling van de factuur	7
2.1.1 Elektriciteit	7
2.1.2 Gas	9
2.2 Prijsontwikkeling van het energiedeelste (grondstof)	11
2.2.1 Elektriciteit	12
2.2.2 Gas	14
2.3 Ontwikkeling van het sociale tarief	15
2.3.1 Elektriciteit	15
2.3.2 Gas	17
2.4 Ontwikkeling van het aanbod in RBC	18
2.4.1 Elektriciteit	19
2.4.2 Gas	22
2.5 Prijzen in RBC en in de andere regio's	25
2.6 Invloed van promoties op het prijsverschil tussen regio's	26
3 Beoordeling van de status van beschermde klant	29
3.1 Kwantitatieve analyse	29
3.2 Inkomen van huishoudens	30
3.3 Energieschulden van huishoudens	32
4 Conclusie	36

Lijst van afbeeldingen

Figuur 1	Ontwikkeling van de componenten van de elektriciteitsrekening van een gemiddelde particuliere klant in RBC (2023-2025)	8
Figuur 2	Ontwikkeling van de componenten van de gemiddelde jaarlijkse elektriciteitsrekening van een in RBC (2024-2025).....	9
Figuur 3	Ontwikkeling van de componenten van de gasrekening van een gemiddelde particuliere klant in RBC (2024-2025)	10
Figuur 4	Ontwikkeling van de componenten van de gemiddelde jaarlijkse gasrekening van een gemiddelde klant in de RBC (2024-2025)	11
Figuur 5	<i>Evolutie van de energiecomponent op de jaarlijkse factuur van een Brusselse particuliere klant (2 036 kWh/jaar, incl. btw) – december 2023 tot december 2025</i>	13
Figuur 6	Evolutie van de energiecomponent op de jaarlijkse factuur van een (12 728 kWh/jaar, incl. btw) – maart 2023 tot december 2025.....	14
Figuur 7	Evolutie van het sociale elektriciteitsstarief in 2025	16
Figuur 8	Ontwikkeling van het sociale gastarief in 2025 (all-in, incl. btw).....	18
Figuur 9	Aantal aanbiedingen en aantal B2C-leveranciers van elektriciteit per regio – 2024 vs 2025.....	19
Figuur 10	Aanbod per type contract (vast, variabel, gemengd) voor elektriciteitslevering bij RBC van dec. 2024 tot dec. 2025 – Particuliere klanten	20
Figuur 11	Aantal aanbiedingen en aantal gasleveranciers per regio – 2024 versus 2025.....	23
Figuur 12	Aanbod van gasleveringen per contracttype (vast, variabel) in RBC, van dec. 2024 tot dec. 2025 – Gemiddelde particuliere klanten	24
Figuur 13	Prijsvergelijking van de goedkoopste producten per regio	25
Figuur 14	Vergelijking van de aanbiedingen van Engie op Comparateur-Energie.be.....	26
Figuur 15	Vergelijking van de aanbiedingen van TotalEnergies op Comparateur-Energie.be.....	27
Figuur 16	Status van de in 2025 ingediende BRUGEL-dossiers inzake beschermde klanten	29
Figuur 17	Inkomensverdeling van huishoudens die de status van beschermde klanten hebben verkregen in 2025.....	30
Figuur 18	Ontwikkeling van de inkomensverdeling van huishoudens die de status van beschermde klant 2021-2025.....	31
Figuur 19	Aandeel van de huishoudens die de status van beschermde klant hebben verkregen BRUGEL per van de energieschulden, 2025	33
Figuur 20	Evolutie van de bedragen aan energieschulden aangegaan door huishoudens die de status van beschermde klant hebben verkregen in 2021-2025	34

Samenvatting

Dit advies kadert in de verplichting die de wetgever aan de toezichthouder heeft opgelegd om jaarlijks een evaluatie uit te voeren van de gas- en elektriciteitsprijzen en de impact daarvan op het aantal huishoudens dat in aanmerking komt voor de status van beschermd klant. Deze analyse heeft tevens tot doel de gevolgen te volgen van de verhoging van de inkomensgrenzen voor het verkrijgen van de status, zoals vastgesteld bij het besluit van 17 maart 2022.

De analyse van de prijsontwikkeling in 2025 bevestigt de voortzetting van de normalisering die na de crisis op de energiemarkten is ingezet. Het jaar werd gekenmerkt door een prijsdaling aan het begin van het jaar, gevolgd door een geleidelijke stijging als gevolg van de aanhoudende onzekerheden op het gebied van de bevoorrading en de geopolitieke context. Over het algemeen bleven de grondstofprijzen onder het niveau dat tijdens de crisisjaren werd waargenomen. De stijging van de energierekening bij sommige consumenten is voornamelijk te verklaren door de stijging van de gereguleerde componenten, waarvan het aandeel in de eindfactuur blijft toenemen.

In deze context heeft het sociale tarief zijn rol als beschermingsmechanisme voor kwetsbare Brusselse particuliere klanten ten volle vervuld, door het hele jaar door het laagste tarief op de markt te blijven, zowel voor elektriciteit als voor gas. Het heeft gezorgd voor een relatieve stabiliteit van de factuur voor de huishoudens die hiervan profiteren, ondanks de volatiliteit van de marktprijzen. Ter illustratie: in 2025 heeft een huishouden dat van het sociaal tarief profiteerde gemiddeld ongeveer 224 € aan elektriciteit en 251 € aan gas bespaard ten opzichte van het voordeligste aanbod op de markt, en respectievelijk ongeveer 334 € en 450 € ten opzichte van een huishouden dat bij het standaardaanbod is gebleven. Deze verschillen bevestigen het belang van het sociale tarief als centraal instrument voor financiële bescherming, ook in een context van over het algemeen gematigder prijzen.

Bovendien blijft de Brusselse residentiële markt structureel weinig dynamisch. In vergelijking met andere regio's van het land blijft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest achter, zowel wat betreft het aantal leveranciers als de diversiteit van het beschikbare aanbod, zowel voor elektriciteit als voor gas. Hoewel het aanbod in 2025 is gemoderniseerd, met de opkomst of ontwikkeling van meer technische producten (Time of Use, dynamische elektriciteitscontracten, gemengde gasaanbiedingen), bleef deze evolutie hoofdzakelijk kwalitatief en vertaalde zich niet in een significante acceptatie door de Brusselse consumenten. De in 2024 waargenomen ontwikkeling was nog grotendeels gebaseerd op groepsaankopen. In 2025 vormen deze echter geen duurzame hefboom meer om de markt te dynamiseren. In een context die wordt gedomineerd door standaardcontracten, voornamelijk variabele, blijven de Brusselse consumenten dus beschikken over een beperktere en minder concurrerende keuze dan in de andere regio's van het land.

Uit de sociaaleconomische analyse blijkt dat er een aanhoudende kloof bestaat tussen de ontwikkeling van de energieprijzen en de financiële situatie van huishoudens. In 2025 blijft het aantal aanvragen voor de status van beschermd klant, ondanks de stabilisatie van de prijzen, hoog en vergelijkbaar met dat van de voorgaande jaren. Deze situatie is voornamelijk te verklaren door een verslechtering van de financiële situatie van de huishoudens, die wordt gekenmerkt door onvoldoende inkomsten en nog steeds aanzienlijke energieschulden, veeleer dan door buitensporig hoge energierekeningen. Het profiel van de aanvragers blijft evolueren, met een groter aandeel huishoudens met lagere inkomens en een meer gespreide verdeling van de energieschulden tussen lage en hoge bedragen. Hoewel er een daling van de meest extreme schulden wordt waargenomen ten opzichte van de crisisjaren, blijven de schuldenniveaus voor een deel van de huishoudens structureel hoog.

Tot slot was het aflopen van het federale sociale tarief voor BIM's medio 2023 een aanleiding voor het toegenomen gebruik van de status van regionale beschermd klant. Uit de analyse blijkt echter dat dit gebruik in 2025 inmiddels deel uitmaakt van een meer structurele ontwikkeling, die verband houdt met aanhoudende kwetsbaarheden

, onvoldoende inkomsten en hoge energieschulden, los van het energieniveau alleen.

Het beroep op de status van beschermde klant, dat vaak door bepaalde OCMW's of verenigingen wordt aanbevolen, past dus in een preventieve logica, waardoor huishoudens kunnen voorkomen dat hun schuldenlast verder toeneemt. BRUGEL heeft altijd gesteld dat een van de manieren om energiearmoede tegen te gaan, bestaat uit het nemen van preventieve maatregelen en niet louter uit het bieden van noodoplossingen.

1 Wettelijke basis

Krachtens artikel 25 septies, § 3, van de elektriciteitsverordening is BRUGEL belast met:

„Jaarlijks een evaluatie uit te voeren met betrekking tot de aan eindklanten aangerekende prijzen en de impact van de evolutie van deze prijzen op het aantal huishoudens dat in aanmerking komt voor de status van beschermde klant zoals bedoeld in lid 1, en op de inkomensbedragen zoals bepaald overeenkomstig de leden 2, 3 en 4. De eerste evaluatie wordt uiterlijk op 1 januari 2023 aan de regering meegedeeld.”

Dit document voldoet aan de verplichting van BRUGEL om deze evaluatie uit te voeren.

2 Inleiding

Dit advies betreft enerzijds een gedetailleerde analyse van de ontwikkeling van de elektriciteits- en gasprijzen voor huishoudens in 2025 en anderzijds een zowel kwantitatieve als kwalitatieve evaluatie van de ontwikkeling van het aantal en het profiel van de aanvragers van de status van beschermde klant bij BRUGEL.

In het eerste deel van deze analyse wordt gekeken naar de prijsontwikkeling van zowel gas als elektriciteit voor het jaar 2025, de gevolgen voor de energierekening van huishoudens en de ontwikkeling van het federale sociale tarief. Deze elementen bieden een eerste algemeen beeld van de paradigmaverschuiving die zich in 2025 voordoet. Het doel is om de prijsverschillen tussen 2024 en 2025 te kwantificeren en het belang van de status van beschermde klant als ondersteunende maatregel voor de getroffen huishoudens volledig in kaart te brengen.

Het tweede deel van het advies maakt het, dankzij door BRUGEL verzamelde kwantitatieve gegevens, mogelijk om de verschillende profielen van aanvragers van de status vast te stellen: inkomen, hoogte van de energieschulden... en de mate waarin deze aansluiten bij de verhoging van de inkomensplafonds die op 17 maart 2022 door de wetgever is goedgekeurd.

Omwille van de vergelijkbaarheid is de prijsanalyse in dit advies, tenzij anders vermeld, gebaseerd op het profiel van een gemiddelde huishoudelijke verbruiker, met een jaarlijks verbruik van 2 036 kWh elektriciteit en 12 728 kWh gas. De prijsgegevens hebben voornamelijk betrekking op de waarnemingen van december 2025. Wanneer andere verbruiksprofielen, referentieperiodes of gegevensbronnen worden gebruikt, wordt dit expliciet vermeld in de tekst van het rapport.

3 Monitoring van de prijsontwikkeling

3.1 Uitsplitsing van de factuur

3.1.1 Elektriciteit

In december 2025 betaalde de gemiddelde particuliere klant in het Brussels Gewest meer voor zijn elektriciteitsrekening dan in dezelfde periode in 2024. Bij een verbruik van 2 036 kWh kende hij een stijging van 2,3 % in nominale termen ten opzichte van 2024 en van +3,4 % in reële termen (d.w.z. rekening houdend met de inflatie¹ van december 2025 = 2,06 %, waarvan 0,58 % energie-inflatie).

Net als vorig jaar is deze stijging voornamelijk toe te schrijven aan de toename van de gereguleerde componenten², die in 2025 60,7 % van de rekening uitmaken, tegenover 56 % in 2024 en 52,6 % in 2023. De grootste stijging doet zich voor bij de netwerkcomponenten: tussen 2024 en 2025 stijgt de distributie met 11,9 % en het transport met 63 %. Daarentegen daalt de enige commerciële component (energie of dienstverlening) opnieuw, van -7,5 % tussen 2024 en 2025.

De algemene stijging van de gereguleerde componenten tussen 2024 en 2025 is met name te verklaren door de toenemende investeringsbehoeften voor de modernisering en het onderhoud van het netwerk, de ontwikkeling van de openbare dienstverplichtingen en de impact van het milieubeleid. Deze factoren oefenen structurele druk uit op de gereguleerde tarieven, los van de dynamiek die eigen is aan de commerciële component.

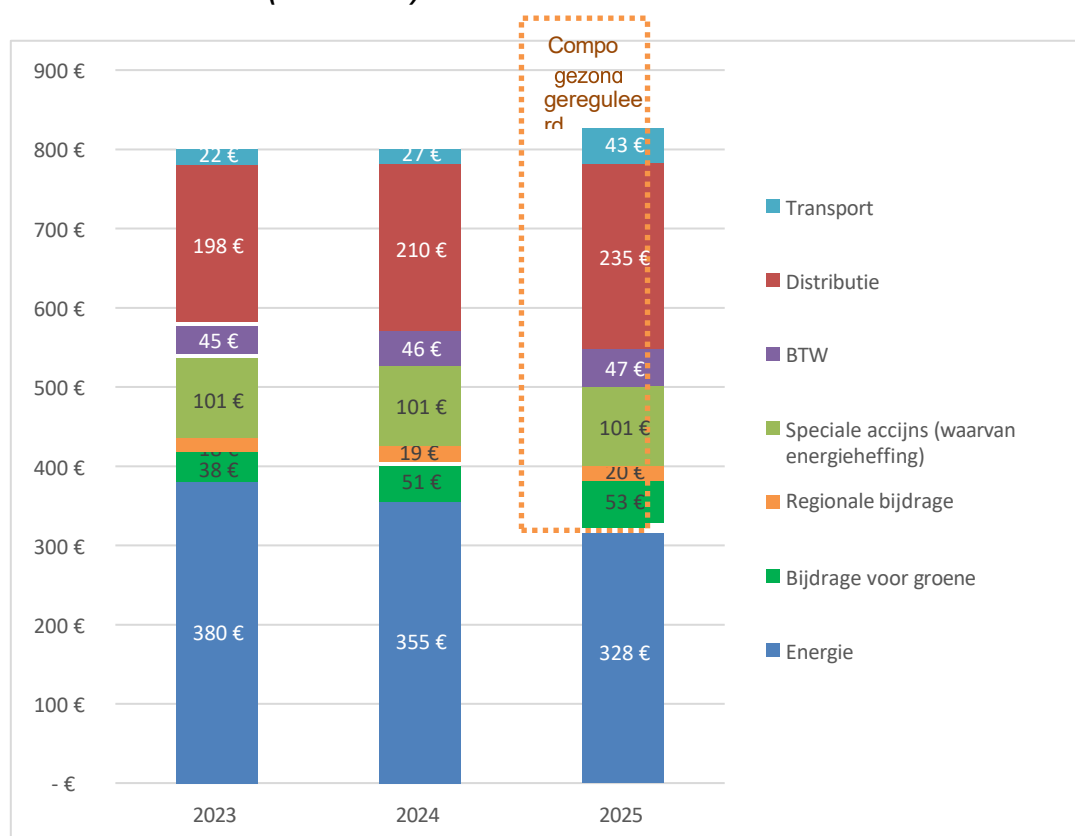
Deze situatie leidt tot een vertekend beeld bij de consument, die de indruk heeft dat de leverancier meer in rekening brengt, terwijl de stijging van de factuur hoofdzakelijk voortkomt uit de gereguleerde componenten en het commerciële deel juist blijft dalen. Dit weerspiegelt een realiteit die eigen is aan de Brusselse context, waarin de gereguleerde kosten een steeds groter deel van de eindfactuur uitmaken.

De stijging die in 2025 wordt waargenomen, houdt dus vooral verband met de stijging van de gereguleerde kosten, en niet met een stijging van de commerciële component, waarvan de ontwikkeling overigens afhangt van omstandigheden die niet rechtstreeks uit de tabel kunnen worden afgeleid (inkoopkosten, tariefstrategie, portefeuillestructuur...).

¹ Bron: <https://statbel.fgov.be/fr/themes/prix-la-consommation/indice-des-prix-la-consommation>

² Gereguleerde componenten = Belastingen, heffingen en toeslagen (bijdrage voor groene energie, regionale bijdrage, speciale accijns (waaronder de energiebijdrage), btw) + Netwerkcomponenten (distributie, transport)

Figuur 1 Evolutie van de componenten van de elektriciteitsfactuur van een gemiddelde particuliere klant in het RBC (2023-2025)

Bron: Brugel – Prijzenobservatorium

De volgorde van belangrijkheid³ van de componenten op de elektriciteitsrekening blijft stabiel:

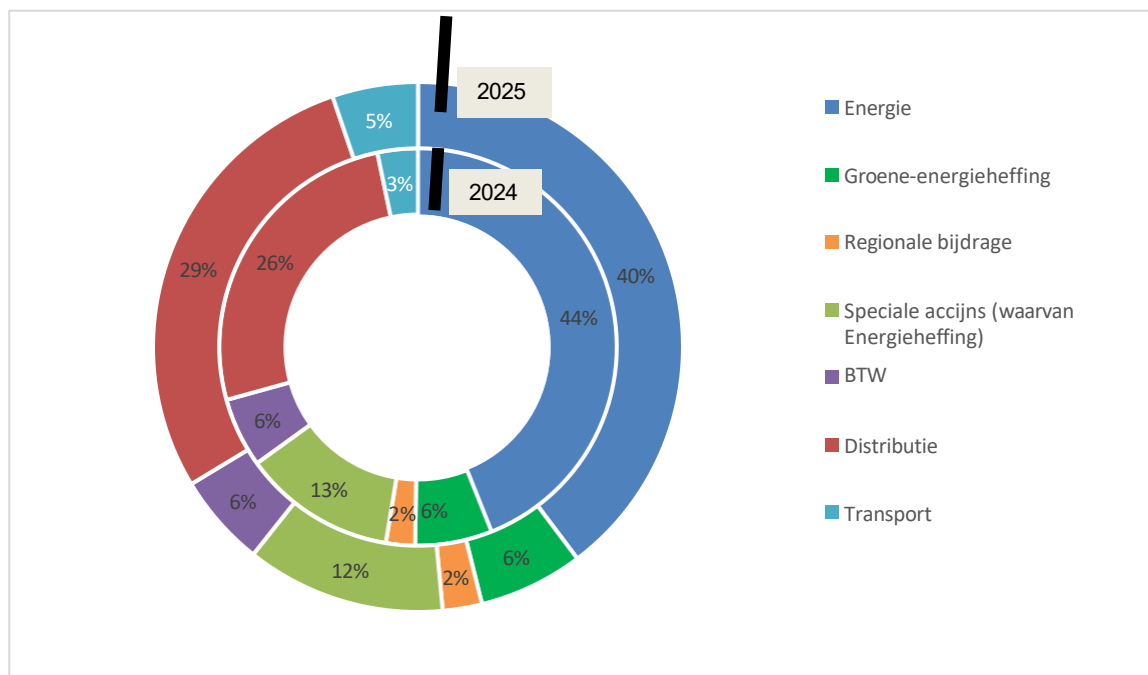
- Energie⁴ blijft de belangrijkste component, maar het aandeel ervan daalt van 44 % naar 39,7 %
- De distributie⁵ stijgt van 26 % naar 28,4 %.
- Het aandeel groene energie blijft stabiel rond 6,3 %.
- De regionale bijdrage blijft het laagst en is vrijwel ongewijzigd op 2,4 %.
- De speciale accijns blijft rond de 12,5 %.
- De btw blijft stabiel op 5,7 %.
- De transportheffing stijgt van 3,3 % naar 5,2 %.

³Weging

⁴Energie omvat enerzijds de prijs van de geproduceerde energie en anderzijds de vaste component van de contractkosten en de bijdrage voor hernieuwbare energie .

⁵De distributie dekt de kosten die de regionale distributienetbeheerder, SIBELGA, maakt voor de uitvoering van zijn taken; de gemeentelijke wegenheffing en de openbare dienstverplichtingen. Deze verplichtingen omvatten onder meer de uitgaven in verband met de energietransitie, sociale maatregelen en specifieke belastingen.

Figuur 2 Evolutie van de componenten van de gemiddelde jaarlijkse elektriciteitsfactuur van een gemiddelde klant in het RBC (2024-2025)

Bron: Brugel – Prijzenobservatorium

3.1.2 Gas

De gemiddelde particuliere klant in het Brussels Gewest betaalde in december 2025 minder voor zijn gasrekening dan in dezelfde periode in 2024. Bij een verbruik van 12 728 kWh kende hij een stijging van – 9,8 % in nominale termen ten opzichte van 2024 en van – 8,8 % in reële termen (d.w.z. rekening houdend met de inflatie van december 2025 = 2,06 %, waarvan 0,58 % energie-inflatie).

Deze daling is voornamelijk toe te schrijven aan de energiecomponent, die met 250 € is gedaald ten opzichte van 2024 (stijgingspercentage van -29,2% tussen 2024 en 2025), waardoor de stijging van ongeveer 125 € van de gereguleerde componenten (stijgingspercentage⁶ van +29,7% tussen 2024 en 2025) in dezelfde periode. Deze stijging is meer bepaald toe te schrijven aan de speciale accijns, inclusief de energieheffing (stijging van 105 €), en aan de distributie, die met 26 € is gestegen ten opzichte van 2024.

De algemene stijging van de gereguleerde componenten tussen 2024 en 2025, die in 2025 bijna de helft van de rekening uitmaken (47,7 %), tegenover bijna een derde (32,9 %) in 2024, is te verklaren door een bewuste verhoging van de energiebelastingen, met name de accijnzen op gas, met als doel het verbruik te sturen in de richting van duurzamere oplossingen. Omgekeerd weerspiegelt de daling van de commerciële component waarschijnlijk een verbetering van de bevoorradingsvoorwaarden (groothandelsprijzen, hedging) of tariefaanpassingen die eigen zijn aan de leveranciers, zonder dat hieruit echter direct conclusies kunnen worden getrokken over de ontwikkeling van hun marge.

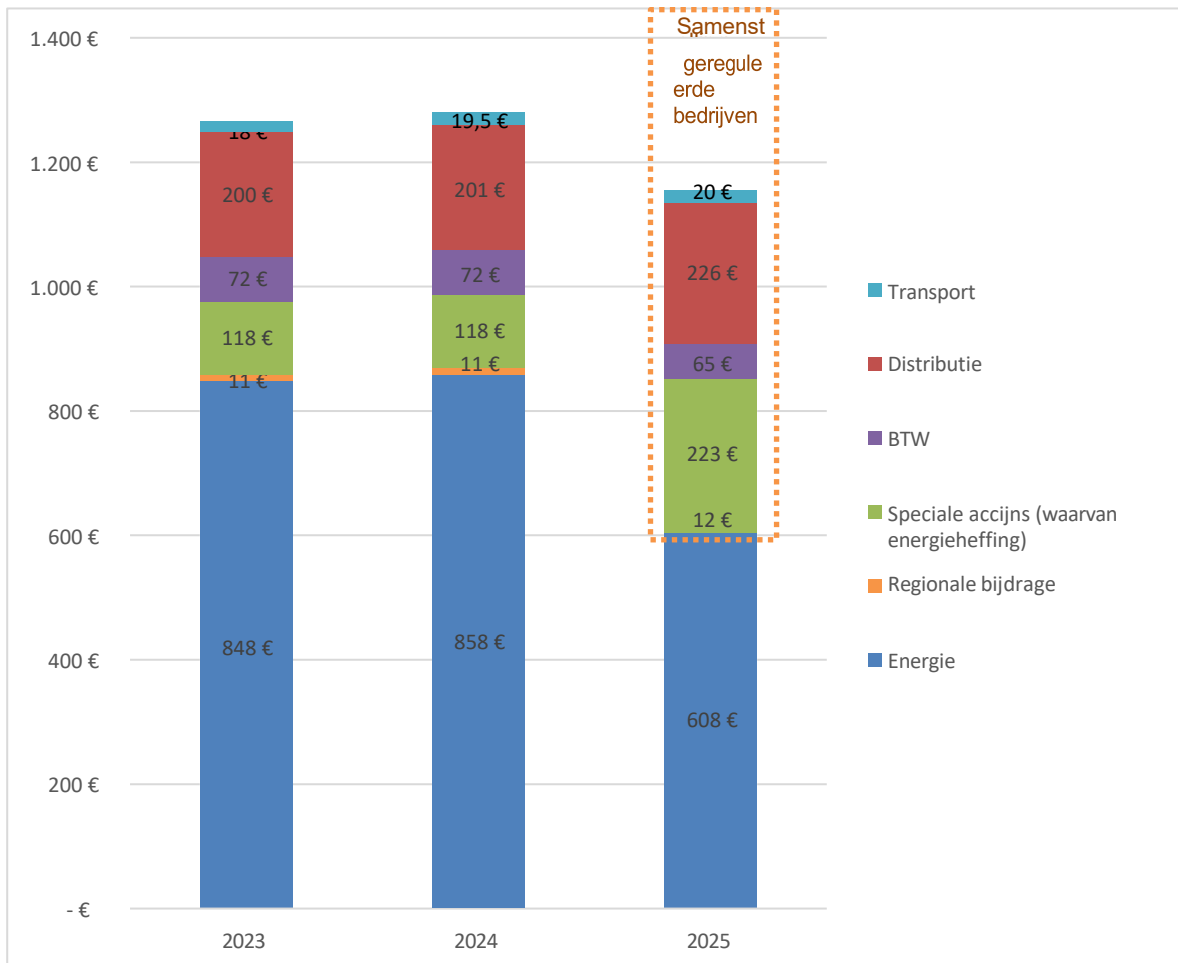
Deze situatie toont, net als bij elektriciteit, het toenemende en doorslaggevende gewicht aan van de gereguleerde componenten in wat de consument betaalt, ook al tempert in het geval van gas de sterke daling van het commerciële deel de perceptie van de totale prijsstijging. Dit weerspiegelt een realiteit

⁶Tegenover 0,6% tussen 2023 en 2024;

die eigen is aan de Brusselse context, waarin de gereguleerde kosten een steeds groter deel van de eindfactuur uitmaken.

De daling die in 2025 wordt waargenomen, wordt dus vooral mogelijk gemaakt door de aanzienlijke vermindering van de component “grondstoffen”, ondanks de stijging van de gereguleerde kosten, waarvan de toename structureel lijkt (versterking van het klimaatbeleid, gerichte fiscaliteit, financiering van infrastructuur, enz.).

Figuur 3 Evolutie van de componenten van de gasrekening van een gemiddelde particuliere klant in RBC (2024-2025)

Bron: Brugel – prijsobservatorium

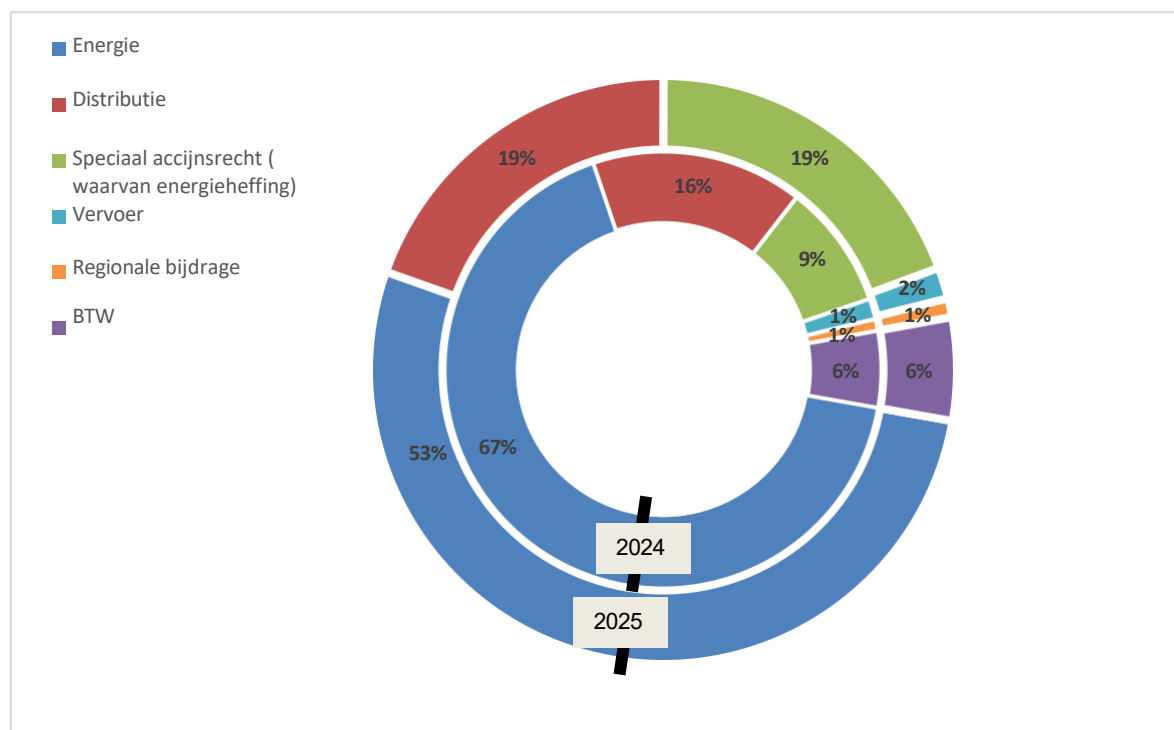
Net als bij elektriciteit blijven de weging en de volgorde van belangrijkheid van de componenten van de gasrekening stabiel tussen 2024 en 2025. Energie ⁷ blijft de belangrijkste component en vertegenwoordigt 52,6 % van de factuur in 2025. Daarna volgen distributie ⁸ (19,6 %, een stijging van 3,9 procentpunten ten opzichte van 2024) en de speciale accijns (inclusief energieheffing) met 19,7 %. De btw

⁷ De energiekosten, die doorgaans bestaan uit een vast bedrag (in € per jaar) en een variabel bedrag (in € per kWh), verschillen van leverancier tot leverancier;

⁸ Het distributiedeeldeelte dekt de kosten die de regionale distributienetbeheerder, SIBELGA, maakt voor de uitvoering van zijn taken; de gemeentelijke wegenheffing en de openbare dienstverplichtingen

blijven stabiel op 5,7 %. De transportkosten⁹ bedragen 1,7 %, terwijl de regionale bijdrage¹⁰ het minst significante onderdeel blijft, met minder dan 1 % in zowel 2024 als 2025.

Figuur 4 Evolutie van de componenten van de gemiddelde jaarlijkse gasfactuur van een gemiddelde klant in het RBC (2024-2025)

Bron: Brugel – Prijzenobservatorium

3.2 Ontwikkeling van de energieprij (grondstof)

Terwijl de distributie- en transporttarieven en de belastingen, op enkele uitzonderingen na, worden vastgesteld voor de periode van 1 januari tot en met 31 december, is het energiedeel, of de 'grondstof', het enige onderdeel van de factuur dat in de loop van het jaar kan veranderen. Dit gedeelte komt overeen met het aandeel van de prijs dat eigen is aan de leverancier en bedoeld is om zijn inkoopkosten, risico's en marge te dekken.

Afhankelijk van het type contract kan de prijsontwikkeling van de commodity verschillende vormen aannemen:

- **Contract met vaste prijs:** Bij een contract met vaste prijs wordt de prijs per kWh van het product vooraf vastgesteld en blijft deze gedurende de gehele looptijd van het contract ongewijzigd. De prijsontwikkeling van het product heeft dus alleen betrekking op nieuwe of verlengde contracten, en niet op lopende contracten.
- Bij een **contract met variabele prijs** evolueert de prijs van de grondstof in de loop van de tijd volgens een contractueel vastgelegde indexeringsformule (meestal maandelijks of driemaandelijks). De consument weet vooraf niet welke exacte prijs van toepassing zal zijn, maar alleen de berekeningsmethode op basis van een of meer marktindexen.

⁹ Deze worden gedragen door de beheerder van het nationale transportnet, Fluxys

¹⁰ Zie artikel 20septiesdecies van de „gasverordening“.

- **Contracten met tijdgebonden structuur (Time of Use – ToU):**

Time of Use-contracten hanteren verschillende prijsniveaus op basis van vooraf vastgestelde tijdvakken (bijvoorbeeld piekuren, daluren, superdaluren). Ze onderscheiden zich doordat de prijsstructuur per tijdvak vooraf is vastgesteld, maar ze kunnen in verschillende vormen voorkomen, afhankelijk van de wijze waarop de prijsniveaus evolueren:

- **Vaste tarieven per tijdsblok:** de prijsniveaus per tijdsblok worden vastgesteld voor een bepaalde periode (bijvoorbeeld een maand, een kwartaal of de looptijd van het contract). De prijs varieert naargelang het tijdstip van verbruik, maar volgt de marktontwikkelingen niet in realtime. Het betreft dus een in de tijd gedifferentieerde tariefstructuur, zonder directe en continue blootstelling aan de markt.
- **ToU met variabele of geïndexeerde prijzen:** de tijdvakken blijven vooraf vastgesteld, maar de bijbehorende prijsniveaus veranderen periodiek op basis van een marktindex (maandelijks, driemaandelijks, enz.). De tarieven variëren dan zowel afhankelijk van het tijdstip van verbruik als van de marktontwikkeling, zonder echter de gedetailleerdheid van dynamische uurtarieven te evenaren.

Opgemerkt moet worden dat de klassieke tweetariefstructuren (dag/nacht) onder deze logica van tijdgebonden prijsvorming vallen en op zich geen dynamische contracten vormen. Ze zullen echter moeten evolueren om meer tijdvakken te omvatten, teneinde het verbruik te verschuiven naar periodes met een hoge productie van hernieuwbare energie (met name in verband met de 'eendencurve' die gepaard gaat met zonne-energie).

- **Dynamisch contract**

Het dynamische contract is een bijzondere vorm van een contract met variabele prijs, waarbij de prijs van de grondstof rechtstreeks de spotmarkt volgt, doorgaans met een granulariteit op uurbasis (of op een kortere tijdsinterval). De consument betaalt dus een prijs die vrijwel in realtime de schommelingen op de groothandelsmarkt weerspiegelt, zonder afvlakingsmechanisme of periodieke indexering. Dit type contract stelt de klant dan ook volledig bloot aan de volatiliteit van de markt en is de vorm die het meest gevoelig is voor prijsschommelingen.

- **Gemengd contract**

Het gemengde contract combineert doorgaans een deel van het verbruik dat tegen een vaste prijs wordt gefactureerd met een ander deel dat tegen een variabele of geïndexeerde prijs wordt gefactureerd. Het verbruik bestaat dan uit twee segmenten (bijv.: X kWh tegen een vaste prijs, de rest variabel):

- een vast deel, dat gedurende de looptijd van het contract niet onderhevig is aan marktschommelingen.
- een variabel deel, dat evolueert volgens de contractueel vastgelegde index.

Dit type contract is bedoeld om het prijsrisico te verdelen tussen de leverancier en de consument, door een evenwicht te bieden tussen stabiliteit en blootstelling aan de markt.

3.2.1 Elektriciteit

Bij elektriciteit bestaat het zogenaamde „commodity“-gedeelte uit de prijs van de verbruikte energie in €/kWh, het vaste bedrag in €/jaar, ook wel „abonnementsprijs“ genoemd, en de bijdrage voor hernieuwbare energie in €/kWh (groene certificaten).

De weging van elk van deze posten binnen het energiegedeelte van de factuur verschilt van leverancier tot leverancier: sommige leveranciers hanteren een hoger jaarlijks abonnementsbedrag en een

lagere eenheidsprijs voor de geleverde energie, en omgekeerd. De prijs van de bijdrage voor hernieuwbare energie wordt door elke leverancier berekend om de kosten te dekken die voortvloeien uit zijn verplichtingen inzake de aankoop van groene certificaten.

Tussen maart 2023 en december 2025 hebben de kosten die aan de gemiddelde particuliere klant (2 036 kWh) in rekening worden gebracht voor het gebruik van elektriciteit (de „energiecomponent”) zich in drie fasen ontwikkeld, met een algemene daling van ongeveer 42 % (van 565 € naar 328 €):

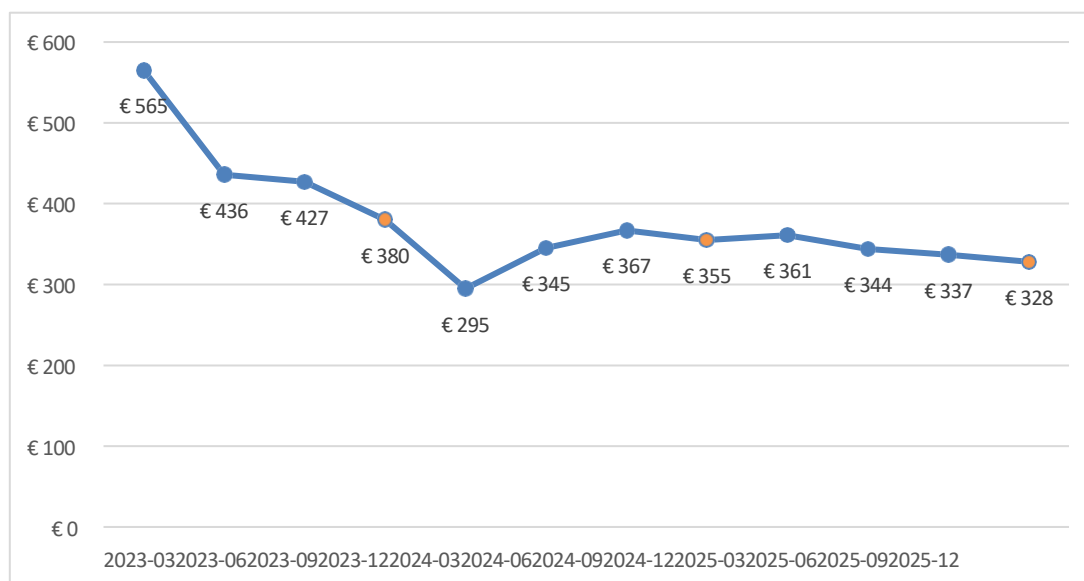
1. Sterke daling tussen maart 2023 en maart 2024 (565 € → 295 €, ofwel –48 %)
2. Gedeeltelijk herstel in 2024 (stijging naar ~360–370 €) → +22%
3. Nieuwe gematigde daling in 2025 (tot 328 € in december 2025)

In 2025 blijven de kosten van elektriciteit aanzienlijk lager dan het niveau van 2023 en liggen ze iets onder het plateau dat in 2024 werd bereikt.

De ontwikkeling van de impliciete elektriciteitsprijs (uitgedrukt in €/kWh op basis van een jaarlijks verbruik van 2.036 kWh) bevestigt deze dynamiek: deze daalt van ongeveer 278 €/MWh in maart 2023 naar 145 €/MWh in maart 2024, waarna hij in de loop van 2024 tijdelijk weer stijgt tot ongeveer 175–180 €/MWh, om vervolgens opnieuw te dalen tot 160 €/MWh in december 2025. Deze schommelingen weerspiegelen voornamelijk de geleidelijke doorwerking van de bewegingen op de groothandelsmarkt in de tarieven voor huishoudens, gemoduleerd door de indexeringsmechanismen die eigen zijn aan de leveranciers. Aan het einde van de periode ligt de impliciete prijs duidelijk onder het niveau van 2023 en iets onder het plateau dat in 2024 werd waargenomen.

Deze ontwikkeling weerspiegelt een correctiefase na de crisis, gevolgd door een stabilisatie op een gemiddeld niveau dat hoger ligt dan het dieptepunt van maart 2024, en wijst erop dat de markt weer een stabielere en minder volatiele patroon heeft gevonden.

Figuur 5 *Evolutie van de energiecomponent op de jaarlijkse factuur van een gemiddelde Brusselse particuliere klant (2 036 kWh/jaar, incl. btw) – december 2023 tot december 2025*

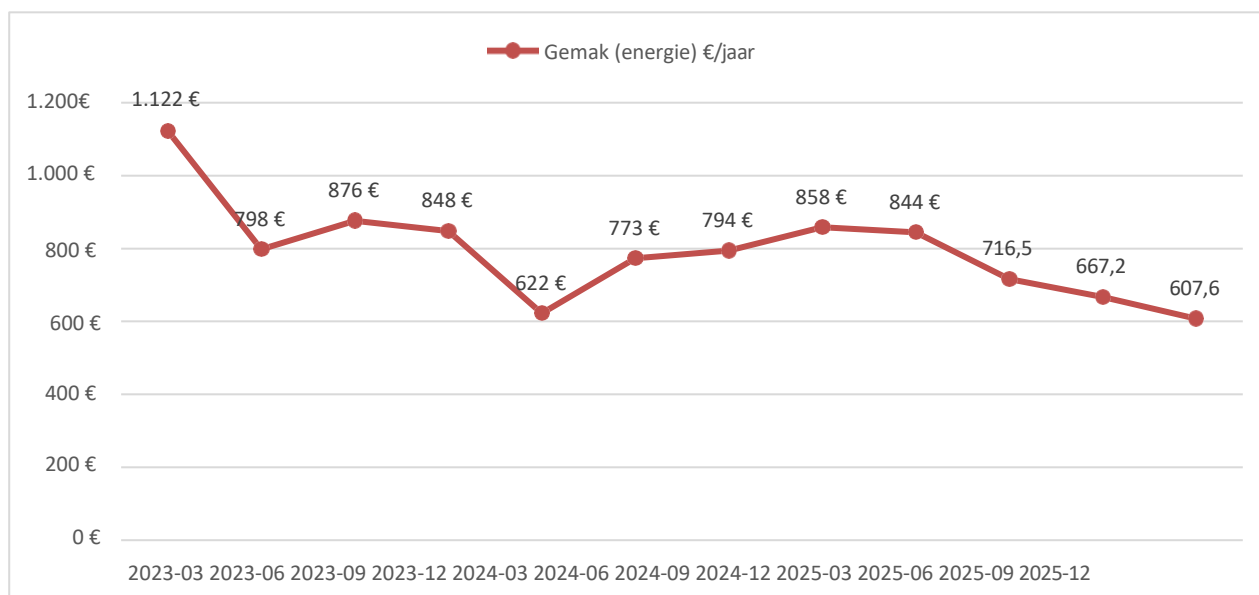
3.2.2 Gas

Bij gas komt het energiegedeelte, ook wel 'commodity' genoemd, voornamelijk overeen met de prijs van het verbruikte gas, uitgedrukt in €/kWh, waaraan een vast jaarlijks bedrag (abonnement) wordt toegevoegd, uitgedrukt in €/jaar. Net als bij elektriciteit varieert de verhouding tussen deze posten per leverancier: sommige geven de voorkeur aan een lager abonnement en een hogere eenheidsprijs, terwijl andere een omgekeerde structuur hanteren.

Uitgaande van een gemiddelde particuliere klant die 12.728 kWh/jaar verbruikt, heeft de 'energiecomponent' van de gasrekening tussen maart 2023 en december 2025 een vergelijkbaar verloop gevolgd als dat van de elektriciteit, gekenmerkt door een sterke daling, onderbroken door een tussentijdse opleving, gevolgd door een nieuwe daling. De energiekosten dalen daarmee van 1.122 € in maart 2023 tot ongeveer 608 € in december 2025, wat neerkomt op een daling van ongeveer 46 %.

Wat de prijzen betreft, vertaalt deze ontwikkeling zich in een daling van de impliciete energieprijis¹¹, die daalt van ongeveer 88 €/MWh in maart 2023 tot 48 €/MWh eind 2025. Gemiddeld over het jaar daalt de energieprijis van ~72 €/MWh in 2023 naar ~60 €/MWh in 2024 en vervolgens naar ~56 €/MWh in 2025, wat neerkomt op een daling van ongeveer 22 % over de gehele periode. Bij een constant verbruik weerspiegelt deze ontwikkeling de geleidelijke doorwerking van de daling van de marktprijzen in de tarieven voor huishoudens, na de energiecrisis.

Figuur 6 Ontwikkeling van de energiecomponent op de jaarrekening van een gemiddelde particuliere klant Brusselse mediaan (12 728 kWh/jaar, incl. btw) – maart 2023 tot december 2025

Bron: Brugel – Prijzenobservatorium

Er kunnen drie verschillende fasen worden onderscheiden:

1. Sterke daling tussen maart 2023 en maart 2024: de energiecomponent daalt van 1 122 € naar 622 € (-44,6 %), in verband met een sterke daling van de eenheidsprijs (van ~88 €/MWh naar ~49 €/MWh), als gevolg van de correctie na de energiecrisis.

¹¹ Impliciete prijs ≈ (jaarlijks bedrag van de energiecomponent in €) ÷ (verbruik in MWh). Deze impliciete prijs is inclusief het abonnement.

2. Stabilisatie en licht herstel in 2024: de bedragen liggen tussen ~770 € en ~860 €, gepaard gaande met een lichte stijging van de impliciete prijs (~61 tot ~67 €/MWh), een verschijnsel dat ook bij elektriciteit wordt waargenomen.
3. Nieuwe geleidelijke daling in 2025: de energiekosten dalen tot 608 € in december 2025, wat overeenkomt met een impliciete prijs van ongeveer 48 €/MWh, het laagste niveau van de geanalyseerde periode.

Over het geheel genomen is de trend voor gas identiek aan die voor elektriciteit en weerspiegelt deze de terugkeer naar een evenwichtiger en minder volatiele markt voor huishoudens, gekenmerkt door een fase van sterke ontspanning na de crisis, een tussentijdse opleving in 2024 en vervolgens een neerwaartse stabilisatie in 2025.

3.3 Ontwikkeling van het sociale tarief

Huishoudens met een bescheiden inkomen of in een kwetsbare situatie kunnen aanspraak maken op het sociaal tarief, dat van toepassing is op „beschermde klanten“, zijnde de begunstigen in de federale betekenis van het woord. In Brussel omvat deze definitie naast huishoudens met een bescheiden inkomen of in een kwetsbare situatie ook bepaalde categorieën klanten met betalingsachterstanden. Dit tarief¹² wordt driemaandelijks aangepast en vastgesteld door de CREG. Het wordt gepubliceerd op de tariefvergelijker BRUSIM van BRUGEL.

3.3.1 Elektriciteit

3.3.1.1 Sociaal tarief CREG 2025 (€/kWh excl. btw)

Het door de CREG in 2025 gepubliceerde sociale tarief voor elektriciteit is als volgt:

Tabel 1 Evolutie van het specifieke sociale tarief (elektriciteit)

Elektriciteit- Sociaal tarief excl. btw (€cent/kWh)	2024				2025			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	4e kwartaal	Kwartaal 1	Trim.2	Kwartaal 3	Trim.4
Monohoraire	22.114	17.154	16.229	17.852	19.637	21.262	22.494	21.484
Tweesysteem	22.604	17.512	16.578	18.236	20.059	21.716	22.977	21.848
	21.982	16,88	15.956	17.552	19.307	20.909	22,117	19.584
Exclusief 's nachts	20.601	15.963	15.038	15.122	16.634	18.298	19.528	16.506

Bron: CREG - [Sociaal tarief](#) | [CREG: Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas](#)

Op het eerste gezicht valt op dat het sociale tarief voor 2025 hoger is dan dat voor 2024, met uitzondering van het eerste kwartaal (Q1) van 2025, dat lager ligt dan het sociale tarief van Q4 2024. De stijging van het sociale elektriciteitstarief in 2025 is niet in tegenspraak met de daling van de 'energiecomponent' die voor standaardparticuliere klanten wordt vastgesteld. Dit valt te verklaren door het feit dat het sociaal tarief een gereguleerde prijs is, berekend op een quasi "all-in"-basis (exclusief btw), waarin niet alleen de levering van elektriciteit is inbegrepen, maar ook de netwerkkosten en bepaalde heffingen. De ontwikkeling ervan weerspiegelt dan ook een bredere combinatie van factoren dan louter de grondstofprijs, evenals een tijdsverschil dat verband houdt met de driemaandelijkse actualisering ervan en de door de CREG toegepaste prijsplafondmechanismen.

¹² Bronnen: CREG [Sociaal tarief](#) | [CREG: Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas](#)

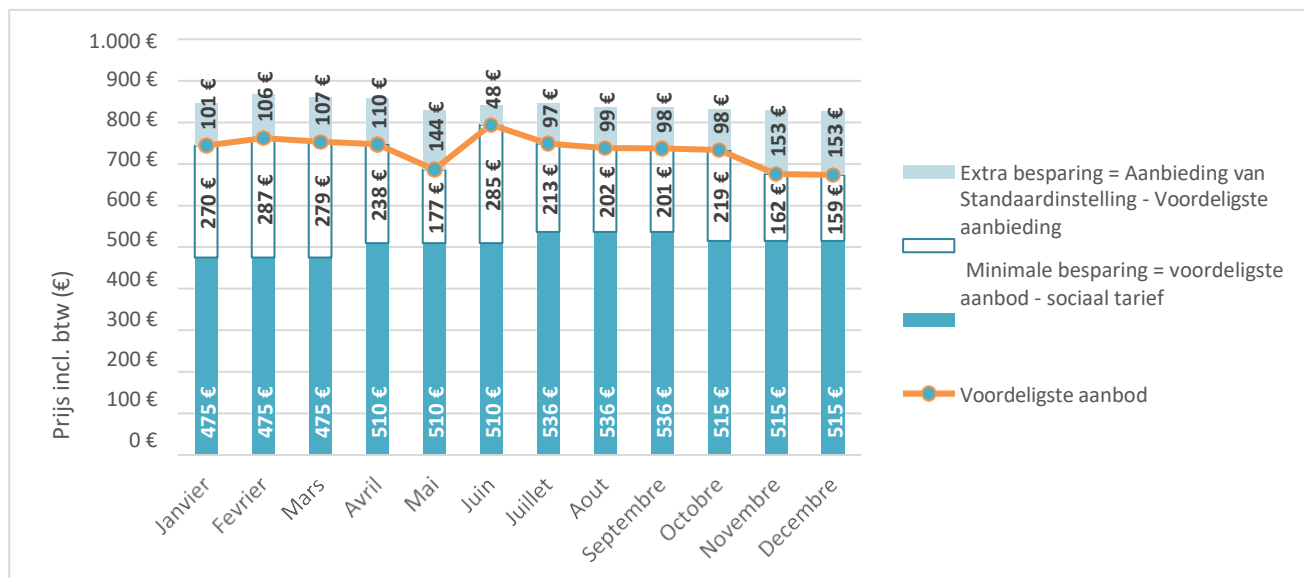
¹³ Bronnen: CREG – Sociaal tarief (excl. btw) [Sociaal tarief](#) | [CREG: Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas](#)

De impact van deze evolutie van het sociaal tarief wordt hieronder geanalyseerd op basis van een gemiddelde residentiële verbruiker, en vergeleken met de marktaanbiedingen die in 2025 beschikbaar zijn.

3.3.1.2 Evolutie van het sociaal tarief en verschil met de marktaanbiedingen in 2025

De onderstaande grafiek toont de besparing die een gemiddelde consument met het sociale tarief realiseert in vergelijking met iemand die het beste aanbod op de markt heeft (d.w.z. minimale besparing) of het standaardaanbod (d.w.z. minimale besparing + extra besparing) gedurende het hele jaar 2025.

Figuur 7 Ontwikkeling van het sociale elektriciteitstarief in 2025

Bron: Brugel – Prijzenobservatorium

Uit de analyse blijkt dat het sociale tarief voordelig blijft. Een afnemer met het sociale tarief kon in 2025 gemiddeld 224,14 euro besparen ten opzichte van iemand met het voordeligste aanbod op de markt, en gemiddeld 334 euro in 2025 ten opzichte van iemand met het standaardaanbod „Easy“ van Engie Electrabel.

Gemiddeld bleef het voordeligste aanbod 44 % duurder dan het sociaal tarief, terwijl het standaardaanbod 66 % duurder bleek te zijn. Dit verschil is licht afgenomen ten opzichte van 2024, toen het ongeveer 75 % bedroeg. Het sociale tarief biedt dus een systematische financiële bescherming, ook al neemt het relatieve voordeel ervan tegen het einde van het jaar af, wanneer de marktprijzen dalen, zonder echter volledig te verdwijnen.

Over het gehele jaar 2025 blijft het sociale tarief aanzienlijk lager dan de marktprijzen. Het zorgt voor een aanzienlijke budgettaire stabiliteit, in tegenstelling tot de volatiliteit die bij commerciële aanbiedingen wordt waargenomen. Het prijsverschil tussen het sociale tarief en de marktaanbiedingen is het grootst halverwege het jaar, de periode waarin de marktprijzen hun hoogste niveau bereiken. Zelfs wanneer deze prijzen aan het einde van het jaar dalen, behoudt het sociale tarief een aanzienlijk financieel voordeel.

¹⁴ Berekend voor een huishouden met een verbruik van 3.500 kWh elektriciteit en 12.000 kWh gas

De grafiek bevestigt daarmee de beschermende rol van het sociale tarief voor kwetsbare huishoudens, met name in tijden van spanning op de energiemarkten.

De ontwikkeling die in 2025 wordt waargenomen, past in een context die wordt gekenmerkt door een prijsdaling aan het begin van het jaar, gevolgd door een geleidelijke stijging in verband met de onzekerheden op de energiemarkten, met name wat de bevoorrading betreft. In dit kader speelt het sociaal tarief een centrale rol als buffer tegen de volatiliteit van de marktprijzen, door het hele jaar door voor relatieve stabiliteit van de factuur voor de begunstigde huishoudens te zorgen.

Deze analyse bevestigt dat het sociaal tarief, ongeacht het waargenomen prijsniveau, een essentieel beschermingsmechanisme blijft voor de Brusselse residentiële consumenten, in een context waarin een deel van de huishoudens structureel kwetsbaar blijft op budgettair vlak.

3.3.2 Gas

3.3.2.1 Sociaal tarief CREG 2025

Het door de CREG in 2025 gepubliceerde sociale gastarief is als volgt:

Tabel 2 Evolutie van het specifieke sociale tarief (gas)

Gas	2024				2025			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	Kwartaal 1	Trim.2	Trim.3	Trim.4
Sociaal tarief excl. btw (€cent/kWh)	5,067	4,086	4,205	4,836	5,561	5.840	5.036	4.477

Bron: CREG - [Sociaal tarief | CREG: Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas](#)

Het specifieke sociale gastarief stijgt in 2025 ten opzichte van 2024, met uitzondering van het vierde kwartaal (4e kwartaal 2025 = 4,477 tegenover 4,836 in het 4e kwartaal 2024). Het jaar 2025 wordt gekenmerkt door een stijgende trend in de eerste helft van het jaar, gevolgd door een daling in de tweede helft. Deze ontwikkeling is te verklaren door het gereguleerde karakter van het sociale tarief, dat per kwartaal wordt vastgesteld en naast de grondstofprijs ook gereguleerde componenten omvat waarvan de ontwikkeling gedeeltelijk losstaat van de marktprijzen. De stijgingen die begin 2025 worden waargenomen, weerspiegelen dus een tijdsverschil, terwijl de daling in de tweede helft van het jaar de geleidelijke doorwerking van de daling van de gasprijzen weerspiegelt. Deze dynamiek is tegengesteld aan die welke in 2024 werd waargenomen.

3.3.2.2 Ontwikkeling van het sociale tarief en verschil met de marktaanbiedingen in 2025

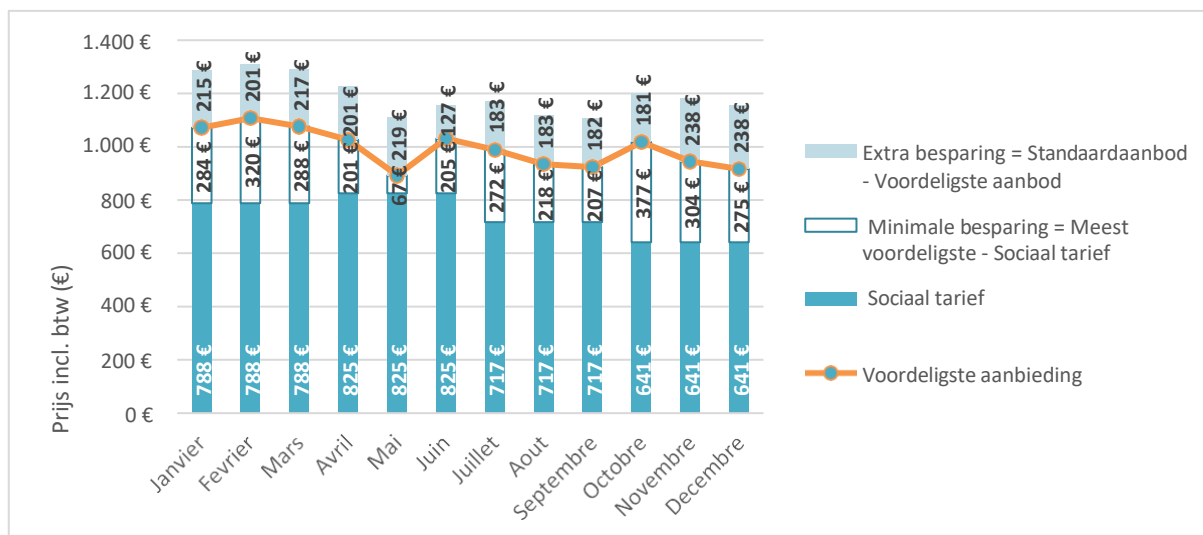
Uit de analyse van onderstaande grafiek blijkt de besparing die een gemiddelde huishoudelijke afnemer met het sociale tarief realiseert in vergelijking met, enerzijds, een afnemer die gebruikmaakt van het voordeligste aanbod op de markt (minimale besparing) en, anderzijds, een afnemer die bij het standaardaanbod is gebleven (totale besparing).

Net als bij elektriciteit blijft het sociale gastarief gedurende het hele jaar 2025 voordelig. Gemiddeld heeft een begunstigde van het sociale tarief een besparing van 251 € gerealiseerd ten opzichte van het voordeligste aanbod op de markt en van 450 € ten opzichte van een consument die bij het standaardaanbod is gebleven. De extra besparing die voortvloeit uit het overstappen van het standaardaanbod naar het voordeligste aanbod bedraagt gemiddeld 199 €. Gemiddeld over het hele jaar bleef het voordeligste aanbod 34 % duurder dan het sociale tarief, terwijl het standaardaanbod 61 % duurder bleek te zijn.

Over het hele jaar 2025 bleef het sociale gastarief dus lager dan het voordeligste aanbod op de markt, en nog meer dan het standaardtarief. Ter indicatie: het sociale tarief bedraagt gemiddeld 743 €, tegenover 994 € voor het voordeligste aanbod en 1.193 € voor het standaardaanbod.

Het verschil tussen het sociale tarief en de marktprijzen varieert aanzienlijk in de loop van het jaar: het is het kleinst in het voorjaar (mei) en het grootst in het najaar (oktober). Zelfs wanneer de marktprijzen tijdelijk dalen, blijft het sociale tarief een aanzienlijk financieel voordeel bieden, wat zijn beschermende rol voor kwetsbare huishoudens bevestigt.

Figuur 8 Evolutie van het sociale gastarief in 2025 (all-in, incl. btw)

Bron: Brugel – Prijsobservatorium

Net als bij elektriciteit blijkt uit de analyse van de gasmarkt dat het sociale tarief relevant blijft ten opzichte van de marktproducten en een centrale rol speelt bij de bescherming van de begunstigde huishoudens tegen de onzekerheden en de volatiliteit van de energieprijzen. De conclusies met betrekking tot de schokdempende functie van het sociale tarief en de relevantie ervan die verder reikt dan alleen het prijsniveau, gelden dus ook voor gas.

3.4 Ontwikkeling van de aanbiedingen¹⁵ in de RBC

In dit hoofdstuk wordt de ontwikkeling van het aanbod aan energieleveranciers in het residentiële segment in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2025 geanalyseerd, waarbij een vergelijking wordt gemaakt met de situatie in 2024. Het jaar 2024 werd gekenmerkt door een beperkte toename van het aantal beschikbare aanbiedingen, zowel voor elektriciteit als voor gas. Deze ontwikkeling was grotendeels te danken aan gezamenlijke aankopen en had niet geleid tot een echte marktdynamiek. Tegen deze achtergrond heeft de analyse van het jaar 2025 tot doel na te gaan of deze eenmalige stijging zich heeft voortgezet, is getransformeerd of juist is afgenomen, en of zij heeft geleid tot een daadwerkelijke diversificatie van het aanbod of tot een versterking van de aantrekkelijkheid van de Brusselse markt. De analyse maakt het aldus mogelijk de aard van de in 2025 waargenomen ontwikkeling te beoordelen: voortzetting van een structureel beperkte trend of een meer significante ommekeer in de werking van de woningmarkt.

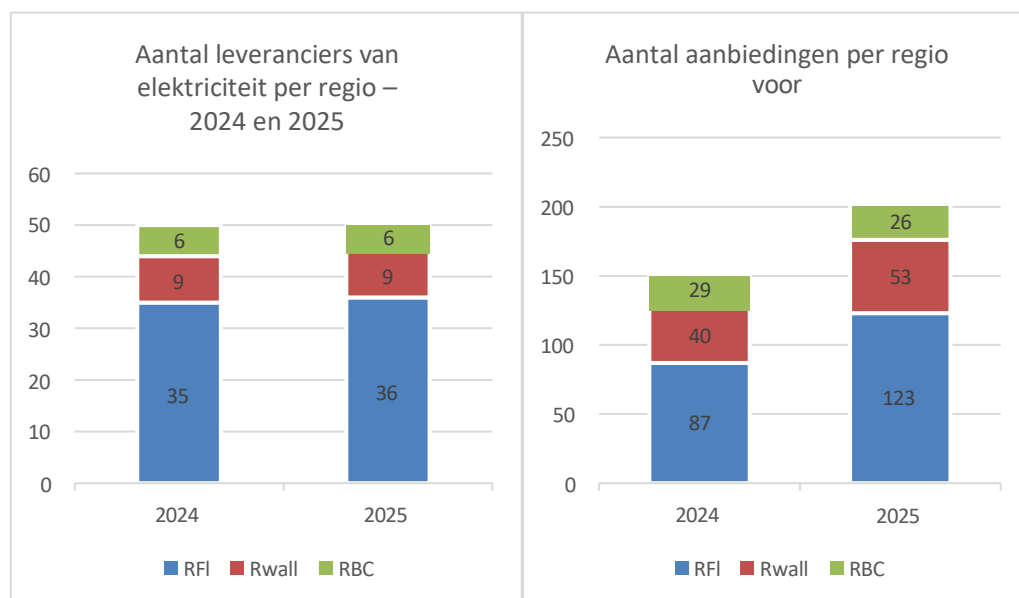
¹⁵ Bron tabellen: Brugel – Waarnemingscentrum voor elektriciteits- en gasprijzen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zie beschikbare aanbiedingen op de markt.

3.4.1 Elektriciteit

3.4.1.1 Regionale vergelijking: aantal aanbiedingen en aantal leveranciers

De onderstaande grafieken geven de ontwikkeling weer van het aantal aanbiedingen en het aantal beschikbare aanbieders per regio in 2024 en 2025. Het Vlaamse Gewest blijft aan kop, zowel wat het aantal aanbiedingen als het aantal aanbieders betreft: tussen 2024 en 2025 stijgt het aantal aanbieders van 35 naar 36 en het aantal aanbiedingen van 87 naar 123. Het Waals Gewest blijft op 9 aanbieders staan, maar noteert een stijging van het aantal aanbiedingen, van 40 naar 53. Ten slotte sluit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nog steeds de ranglijst af: het aantal aanbieders blijft er stabiel op 6, terwijl het aantal aanbiedingen daalt van 29 in 2024 naar 26 in 2025. Terwijl Vlaanderen en, in mindere mate, Wallonië in 2025 een dynamiek van uitbreiding van het aanbod kennen, onderscheidt de Brusselse markt zich door een stagnatie van het aantal aanbieders en een daling van het aantal aanbiedingen, wat haar positie als de minst dynamische woningmarkt van het land bevestigt.

Figuur 9 Aantal aanbiedingen en aantal B2C-leveranciers van elektriciteit¹⁶ per regio – 2024 versus 2025

Bronnen: CREG – Infographic; Brugel – Prijzenobservatorium; VNR17 -

3.4.1.2 Ontwikkeling van het aanbod en de keuzes van de consument op de elektriciteitsmarkt in het RBC

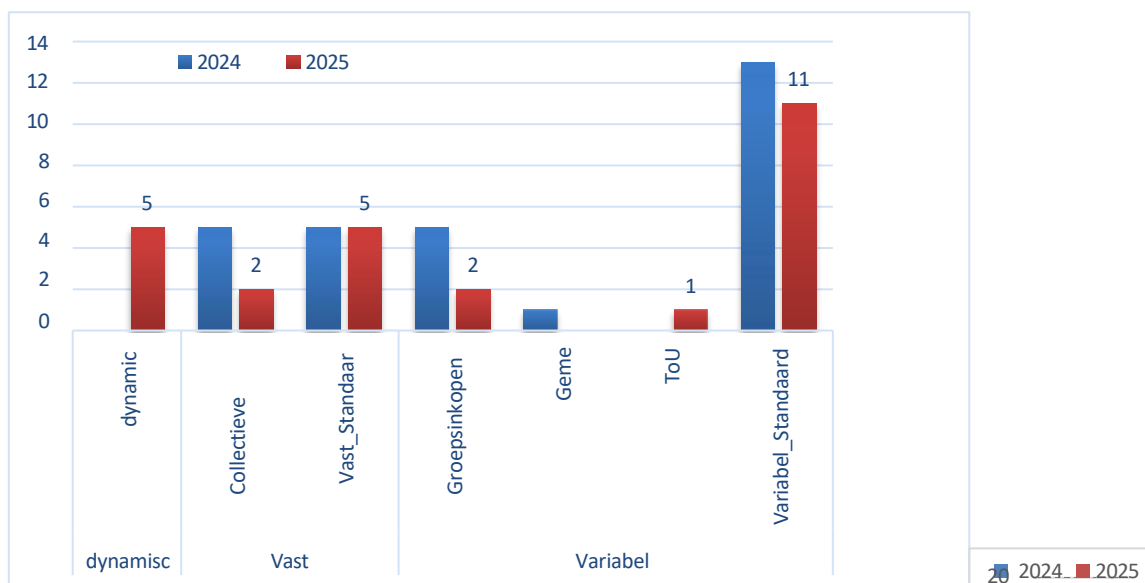
Uit onderstaande grafiek blijkt dat tussen december 2024 en december 2025 het totale aanbod aan RBC is gedaald van 29 naar 26 en ook is veranderd:

- Stabiliteit van vaste contracten (5)
- Daling (-2) van standaard variabele contracten
- Opkomst van ToU-producten (EMPOWER met Flextime van Engie) en dynamische producten (+5 producten aangeboden door de leveranciers Bolt, Engie en TotalEnergies)
- De daling van het aantal groepsaankopen van 5 in 2024 naar 2 in 2025.

¹⁶ Bron: Brugel – Observatorium voor elektriciteits- en gasprijzen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

¹⁷ Rapporten RAPP-2025-21 voor 2025 en RAPP-2024-22 voor 2024.

Figuur 10 Aanbod per contracttype (vast, variabel, gemengd¹⁸) voor de levering van elektriciteit in RBC van dec. 2024 tot dec. 2025 – Particuliere klanten

Bron: Brugel – Prijzenobservatorium

Voor contracten met variabele prijs bedroeg het aandeel van de huishoudens¹⁹ 20,98% in het^{derde}kwartaal van 2025, wat een stabiele situatie weerspiegelt ten opzichte van dezelfde periode in 2024. Dit toont aan dat er geen hernieuwde belangstelling is geweest voor vaste contracten, noch bij de klanten, noch bij de leveranciers. Het optimisme dat in 2024 werd waargenomen, lijkt te zijn omgeslagen in een terugkeer naar de normale situatie.

Het aandeel van de huishoudens met een contract met variabele rente is gedaald van 70,64% in het^{derde}kwartaal van 2024 naar 67,56% in het derde kwartaal van 2025, wat eveneens wijst op een relatieve stabiliteit ondanks de modernisering van het aanbod. Slechts 0,02 % van de huishoudens heeft namelijk dynamische RBC-producten afgesloten.

Ondanks de verschuiving van de markt naar meer technische producten – mogelijk gemaakt door de evolutie van het wettelijk kader, de technische maturiteit van Sibelga en een grotere penetratie van slimme meters, evenals nieuwe toepassingen zoals elektrische voertuigen – lijken consumenten weinig aangetrokken tot deze nieuwe aanbiedingen. Dit kan door verschillende factoren worden verklaard: onvoldoende kennis van de consument over dynamische producten, gebrek aan communicatie van de leveranciers, of simpelweg een probleem van aantrekkelijkheid/prijs.

Bovendien moet worden opgemerkt dat, in tegenstelling tot de Vlaamse markt, geen enkele leverancier producten aanbiedt die energie en flexibiliteit combineren.

De daling van het aantal groepsaankopen kan ook worden verklaard door de toenemende complexiteit ervan: ze worden moeilijker te organiseren, te vergelijken en aan de consumenten uit te leggen. Voor een initiatiefnemer van een groepsaankoop is de verhouding tussen inspanning en opbrengst minder aantrekkelijk dan in Vlaanderen of Wallonië, vanwege de specifieke kenmerken van de markt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: een kleinere markt, die sterk gereguleerd en aan strenge eisen gebonden is, en waar de reputatie- en juridische risico's groter zijn.

Gezamenlijke inkoop werkt vooral wanneer de prijsverschillen tussen leveranciers aanzienlijk zijn en de leveranciers over voldoende marges beschikken om kortingen aan te bieden. Op een meer gereguleerde markt, met meer technische producten (ToU, dynamische tarieven) en krappere marges, hebben leveranciers echter minder prikkels om de prijzen te verlagen via gezamenlijke aanbestedingen.

¹⁸ Het gemengde contract van Brusol wordt in de rest van dit document gelijkgesteld met een variabel contract.

¹⁹ Gegevens CREG

Tabel 3 Gemiddelde jaar Prijzen per contracttype en verschillen tussen categorieën (2021–2025)

Type contract	2021-12	2022-12	2023-12	2024-12	2025-12
Vast	772 €	1.276 €	927 €	873 €	840 €
Collectieve aankopen (CA)			908 €	846 €	739 €
Vast_Standaard	772 €	1.276 €	932 €	899 €	880 €
Variabel	894 €	1.197 €	787 €	788 €	819 €
Collectieve aankopen (CA)			758 €	776 €	701 €
Variabel_Standaard	894 €	1.197 €	789 €	793 €	840 €
Gemiddelde	829 €	1.208 €	824 €	818 €	826 €
Vershil tussen Vast_standaard en Variabel_standaard	-122 €	79 €	143 €	106 €	40 €
Vershil tussen Vaste_standaard en AG_Vaste			24 €	53 €	141 €
Vershil tussen Variabel_standaard en AG_Variabel			31 €	16 €	139 €

Bron: Brugel – Gemiddelden berekend op basis van gegevens van het prijsobservatorium

Ondanks de daling van het prijsverschil sinds 2023 blijven contracten met een vaste prijs over het algemeen duurder dan contracten met een variabele prijs, ook al is het verschil tussen 2023 en 2025 aanzienlijk kleiner geworden. Zo is het verschil tussen het gemiddelde van de standaard vaste aanbiedingen en dat van de standaard variabele aanbiedingen gedaald van 143 € in 2023 tot 40 € in december 2025.

Tegelijkertijd is het verschil tussen het gemiddelde van de groepsaankopen en het gemiddelde van de vaste standaardproducten sterk toegenomen, van 24 € in 2023 tot 141 € in 2025. Voor variabele producten is dit verschil eveneens gestegen van € 31 in 2023 tot € 139 in 2025. Deze ontwikkelingen bevestigen dat bundelaankopen in de loop der jaren voordeliger blijven dan vaste of variabele standaardproducten van hetzelfde type.

Dit toont echter aan dat collectieve inkoopacties steeds concurrerender moeten worden om aantrekkelijk te blijven en consumenten te blijven stimuleren om van contract te veranderen, tegen de achtergrond van een algemene prijsconvergentie tussen de verschillende categorieën aanbiedingen.

Ter illustratie: in december 2024 bedroeg het prijsverschil tussen het variabele en het vaste contract van het product Engie Electrabel Easy – 100 % Groen (standaardaanbod) 26 €, tegenover 100 € in december 2023 en 31 € in december 2025, wat de aanzienlijke verkleining van het verschil tussen deze twee soorten contracten illustreert.

Tabel 4 Ontwikkeling en prijsverschil tussen de vaste en variabele versies van het product Engie Easy 100 % Vert/Groen (2023–2025)

Type contract	Product	2023-12	2024-12	2025-12
Variabel	Easy - 100% Groen	802 €	807 €	826 €
Vast	Easy - 100% Groen	902 €	833 €	858 €
Vershil vast-variabel		100 €	26 €	31 €

Bron: Brugel – berekend op basis van gegevens van het prijsobservatorium

Uiteindelijk blijkt uit de gezamenlijke analyse van de ontwikkeling van het aanbod en het afsluitgedrag dat de markt voor RBC een fase van normalisering en stabilisatie is ingegaan. Hoewel het aanbod zich heeft gediversifieerd en verder is geautomatiseerd, met name door de opkomst van ToU- en dynamische producten, heeft deze ontwikkeling zich nog niet vertaald in een significante acceptatie door huishoudens. Tegelijkertijd

vermindert de prijsconvergentie tussen vaste en variabele contracten de economische prikkels om over te stappen, terwijl groepsaankopen, hoewel structureel concurrerender, complexer worden om te organiseren en minder aantrekkelijk in termen van inspanning/opbrengst. Al deze elementen dragen bij tot het verklaren van zowel de stabiliteit in de keuzes van de consumenten als de waargenomen terugval van groepsaankopen op de Brusselse markt.

3.4.2 Gas

3.4.2.1 Regionale vergelijking: aantal aanbiedingen en aantal leveranciers

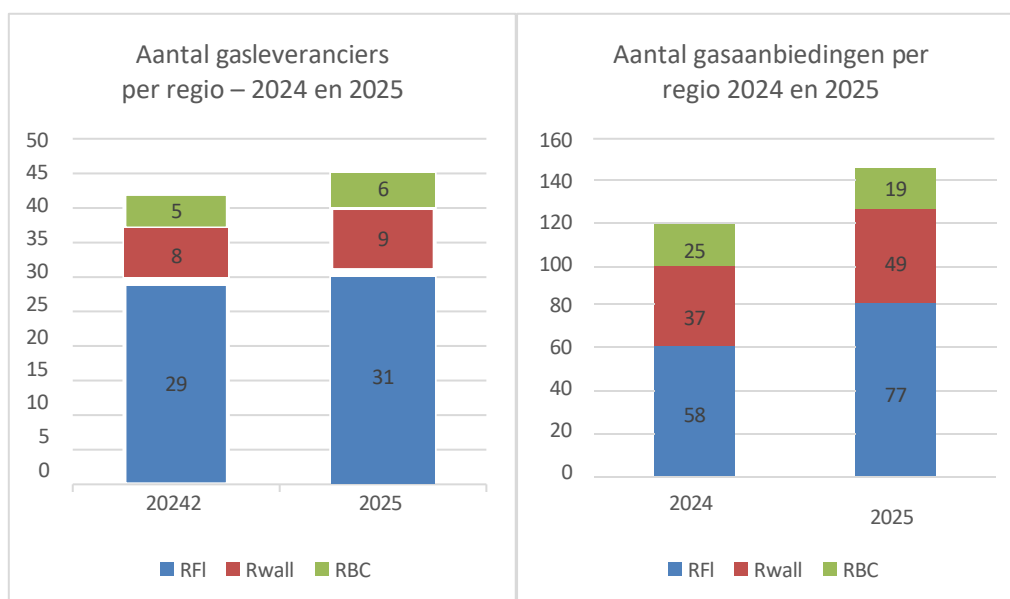
De onderstaande grafieken geven de ontwikkeling weer van het aantal leveranciers en het aantal gasleveringsaanbiedingen per regio tussen 2024 en 2025. Net als bij elektriciteit blijft het Vlaamse Gewest de meest dynamische regio. Het aantal leveranciers stijgt daar van 29 naar 31, terwijl het aantal aanbiedingen toeneemt van 58 naar 77. Deze ontwikkeling weerspiegelt zowel de aanhoudende aantrekkelijkheid van de Vlaamse markt als een grotere diversificatie van het aanbod van de actieve leveranciers.

Ook het Waals Gewest laat een positieve, zij het meer gematigde, ontwikkeling zien. Het aantal leveranciers stijgt licht, van 8 naar 9, terwijl het aantal aanbiedingen aanzienlijk toeneemt, van 37 naar 49. Deze dynamiek suggereert dat, net als bij elektriciteit, de concurrentie daar vooral wordt versterkt door de uitbreiding van het productaanbod van de bestaande leveranciers, veeleer dan door de massale toetreding van nieuwe spelers.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest sluit daarentegen opnieuw de ranglijst af. Hoewel het aantal leveranciers daar licht stijgt, van 5 naar 6 tussen 2024 en 2025, daalt het aantal beschikbare aanbiedingen van 25 naar 19. Deze krimp van het aanbod, in een context waarin de andere gewesten een groei kennen, bevestigt het structureel beperktere karakter van de Brusselse gasmarkt. Het wijst op een rationalisering van de aanbodportefeuilles door de actieve leveranciers en een geringere prikkel tot commerciële diversificatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Over het geheel genomen wijst de analyse op een uitgesproken regionale divergentie: terwijl Vlaanderen en, in mindere mate, Wallonië profiteren van een uitbreiding van het gasaanbod, onderscheidt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich door een beperktere, zelfs achteruitgaande dynamiek wat betreft de diversiteit van het aanbod voor de consument. Deze situatie draagt bij tot een beperking van de keuzemogelijkheden voor Brusselse huishoudens op de gasmarkt. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest onderscheidt zich door een beperktere, zelfs achteruitgaande dynamiek wat betreft de diversiteit van het aanbod aan de consument. Deze situatie draagt bij tot een beperking van de keuzemogelijkheden voor Brusselse huishoudens op de gasmarkt.

Figuur 11 Aantal aanbiedingen en aantal gasleveranciers per regio – 2024 versus 2025

Bron: Brugel – Prijzenobservatorium

3.4.2.2 Evolutie van het aanbod en de keuzes van de consument op de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De grafiek toont de ontwikkeling van het aanbod van gasleveringen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest naar contracttype tussen 2024 en 2025. Net als bij elektriciteit blijkt uit de analyse dat er sprake is van een transformatie van het aanbod, veeleer dan van een kwantitatieve uitbreiding van de markt.

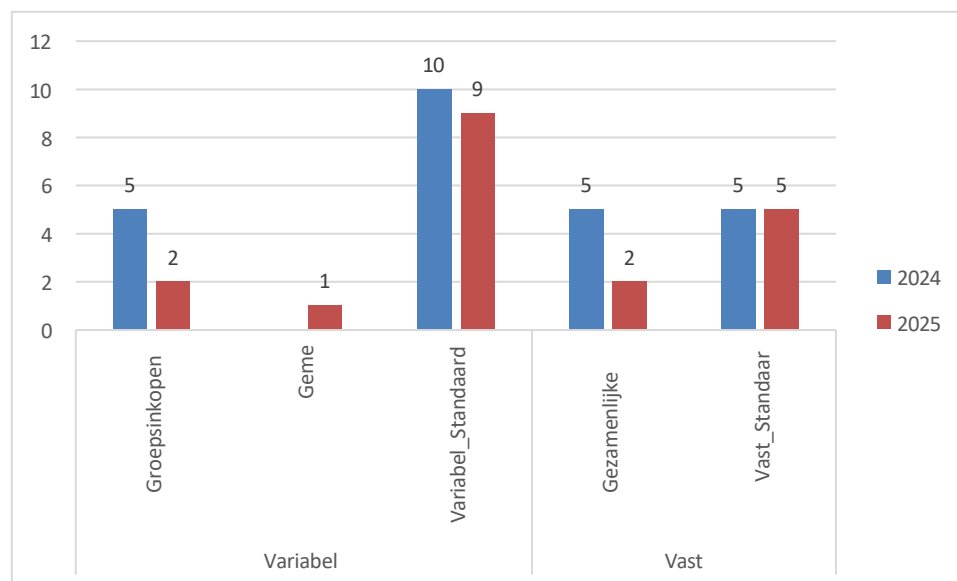
In 2025 blijven de standaard variabele contracten de meest voorkomende categorie, hoewel hun aantal licht daalt ten opzichte van 2024. Deze daling weerspiegelt een rationalisering van het variabele aanbod, tegen de achtergrond van een geleidelijke normalisering van de markt en een lagere prijsvolatiliteit volgens vergelijking de jaren van crisisjaren. De variabele groepsaankopen, die in 2024 al beperkt waren, nemen in 2025 eveneens af, wat de terugval van dit soort producten op de gasmarkt in het RBC bevestigt. De gemengde gasproducten blijven marginaal, hoewel ze nieuw zijn (aanbod van Brusol), en vormen geen structureel onderdeel van het aanbod.

Wat de vaste contracten betreft, lijkt het aanbod tussen 2024 en 2025 over het algemeen stabiel te blijven. De standaard vaste producten behouden jaar na jaar een vergelijkbaar aandeel, zonder duidelijke aanwijzingen voor een grootschalige herschikking naar dit type van contracten. De vaste groepsaankopen blijven weliswaar aanwezig, maar in beperkte mate, wat bevestigt dat dit segment, net als bij elektriciteit, niet langer een centrale hefboom vormt voor het stimuleren van de Brusselse gasmarkt.

Over het geheel genomen bevestigt de ontwikkeling tussen 2024 en 2025 dat de gasmarkt in de RBC een stabilisatiefase is ingegaan. De aanbodstructuur wordt nog steeds gedomineerd door standaardcontracten, terwijl de gezamenlijke inkoop verder afneemt. Er is geen duidelijke diversificatie naar nieuwe contractproducten waarneembaar, wat in contrast staat met de meer zichtbare dynamiek in andere regio's.

Deze ontwikkeling suggereert dat, ondanks een zekere continuïteit in het aanbod, de leveranciers een voorzichtige strategie hanteren op de Brusselse gasmarkt, door de toename van het aantal producten te beperken en zich te concentreren op beproefde formules. Net als bij elektriciteit draagt deze situatie bij tot een beperking van de keuzevrijheid voor de Brusselse consumenten en weerspiegelt zij de structurele beperkingen die eigen zijn aan de regionale markt.

Figuur 12 Aanbod van gasleveringen per contracttype (vast, variabel) in RBC, van dec. 2024 tot dec. 2025 – Gemiddelde particuliere klanten

Bron: Brugel – Prijzenobservatorium

Het percentage huishoudens met een vastcontract, exclusief het sociale tarief (dat 11,38 %), is licht gestegen, van ongeveer 16,76 % in het derde kwartaal van 2024 tot 21,47 % in het derde kwartaal van 2025. Daarentegen is het aandeel van de huishoudens dat voor een contract met variabele prijs heeft gekozen, gedaald van 74,4 % in het derde kwartaal van 2024 tot 67,14 % in het derde kwartaal van 2025. De daling van het aantal afsluitingen van variabele gascontracten is minder te verklaren door een afwijzing van dit type contract dan door een evolutie van de marktomstandigheden en de afwegingen van de huishoudens. Tegen de achtergrond van normaliserende prijzen, een toegenomen streven naar budgettaire stabiliteit en een weinig gedifferentieerd commercieel aanbod in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, verliezen variabele contracten een deel van hun relatieve aantrekkelijkheid, zonder echter volledig uit het contractuele landschap te verdwijnen.

Tabel 5 : Gemiddelde jaarprijzen per contracttype en verschillen tussen categorieën (2021–2025)

Type contract	2021-12	2022-12	2023-12	2024-12	2025-12
Variabel	1.569 €	2.335 €	1.230 €	1.206 €	1.092 €
Collectieve aankopen (CA)				1.167 €	944 €
Gemengd					1.026 €
Variabel_Standdaard	1.569 €	2.335 €	1.230 €	1.225 €	1.133 €
Vast	1.446 €		1.452 €	1.353 €	1.203 €
Groepsinkopen				1.311 €	1.034 €
Vast_Standdaard	1.446 €		1.452 €	1.396 €	1.270 €
Totaal	1.513 €	2.335 €	1.304 €	1.265 €	1.133 €
Vershil tussen Vast_standaard en Variabel_standaard	-123 €	-2.335 €	222 €	170 €	138 €
Vershil tussen Fixe_standard en AG_Fixes	1.446 €	0 €	1.452 €	85 €	236 €
Vershil tussen Variabel_standaard en AG_Variabel	1.569 €	2.335 €	1.230 €	58 €	189 €

Bron: Brugel – Gemiddelden berekend op basis van gegevens van het prijsobservatorium

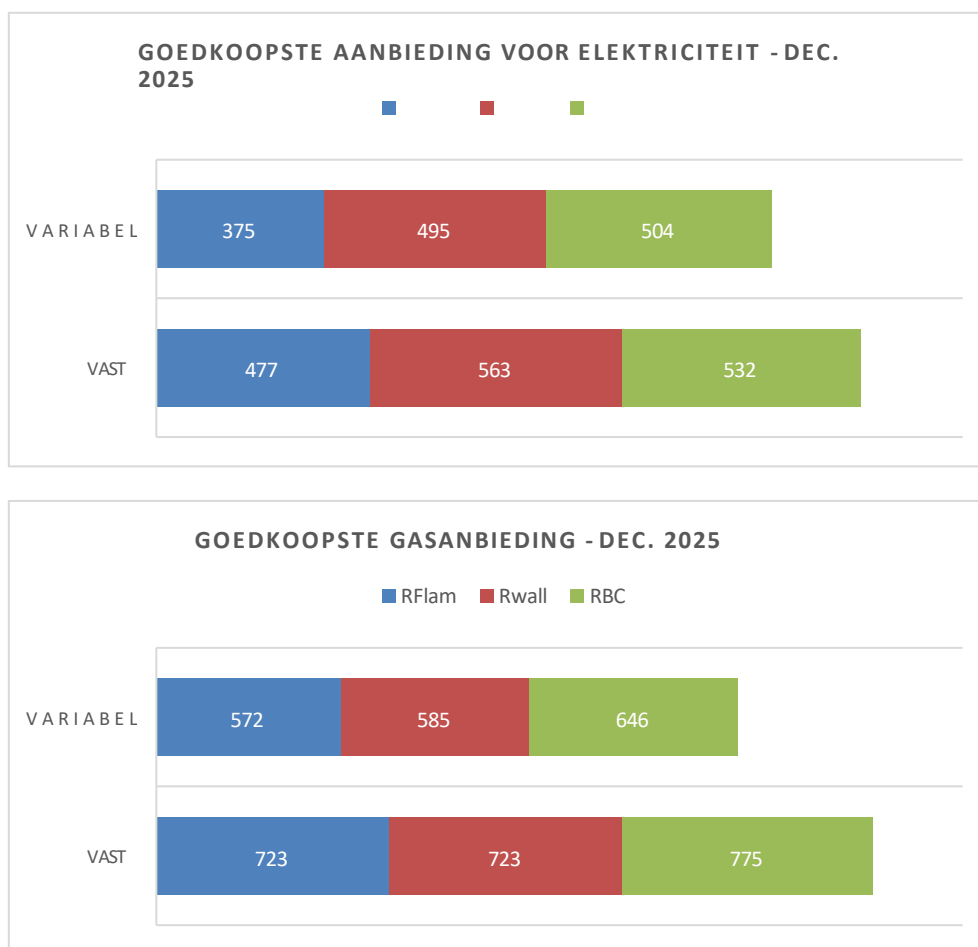
Op basis van de gemiddelde prijzen blijven de standaardcontracten met vaste tarieven duurder dan de standaardcontracten met variabele tarieven, maar het verschil neemt af: het daalt van 170 € in 2024 naar 138 € in 2025, wat wijst op een convergentie van de gemiddelde prijzen tussen de categorieën.

Tegelijkertijd blijven groepsaankopen systematisch voordeliger dan standaardaanbiedingen van hetzelfde type, en neemt hun gemiddelde voordeel in 2025 aanzienlijk toe: het verschil bedraagt 236 € voor vaste contracten (Fixe_Standard vs AG_Fixes) en 189 € voor variabele contracten (Variable_Standard vs AG_Variables), tegen respectievelijk 85 € en 58 € in 2024.

3.5 Prijzen in het Waals Gewest en in de andere gewesten

De onderstaande grafiek geeft voor elke regio de prijzen weer, inclusief aansluitkosten, van de goedkoopste aanbiedingen²⁰ voor elektriciteit en gas.

Figuur 13 Prijsvergelijking²¹ van de goedkoopste producten per regio

Bron: ²² CREG

Zoals eerder vermeld, blijft de Brusselse markt minder dynamisch dan die in Vlaanderen en Wallonië.

In deze context blijven de regionale prijsverschillen bestaan en blijven ze de Brusselse huishoudens benadelen. De historische leverancier Engie heeft bovendien de regionale differentiatie van zijn aanbiedingen versterkt, met name via afzonderlijke promotiebeleidsmaatregelen, wat de verschillen nog verder vergroot

²⁰ Gegevens bijgewerkt in februari 2024.

²¹ Variabele prijzen

²² Infographic voor de klanten particuliere - <http://www.creg.info/Tarifs/Energiecomponent-Composanteenergie/Francais/202512InfographResFr.pdf>

nog steeds het concurrentienadeel van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten opzichte van de andere gewesten van het land.

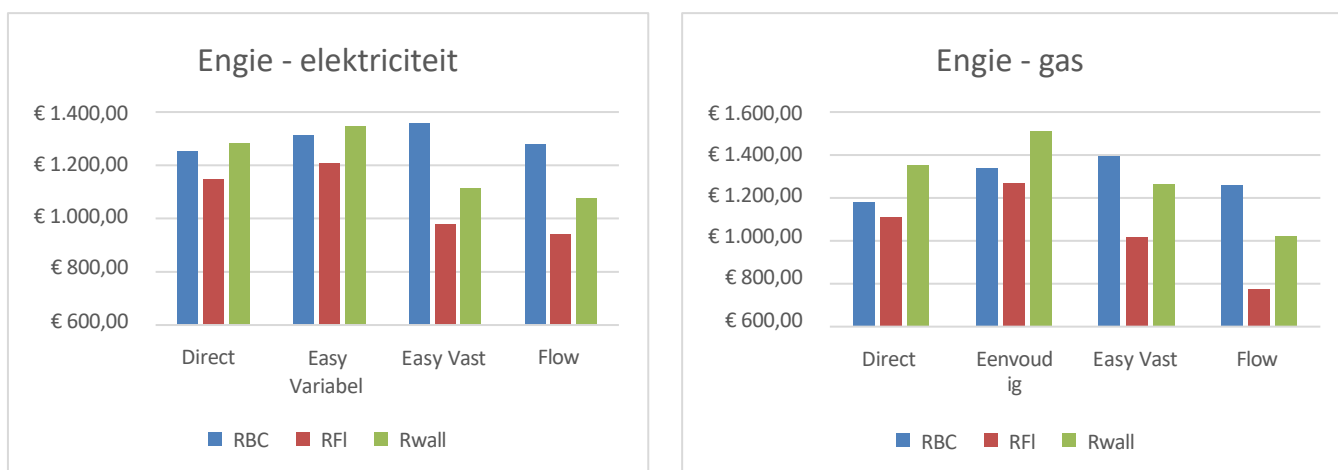
3.6 Invloed van promoties op het prijsverschil tussen regio's

In een krantenartikel werd melding gemaakt van prijsverschillen van enkele honderden euro's tussen de verschillende energieaanbiedingen, afhankelijk van de regio. Uit een grondige analyse op basis van de vergelijkingswebsite *Comparateur-Energie.be* blijkt dat deze verschillen voornamelijk het gevolg zijn van regionale aanbiedingen, waarmee in de vergelijkingsites van toezichthouders zoals Brusim geen rekening wordt gehouden.

Belangrijkste bevindingen:

- **Engie** biedt kortingen aan in Vlaanderen en Wallonië, maar niet in het RBC. Voor een contract bij het vaste 'Easy'-tarief bedraagt deze korting 296,50 € voor elektriciteit en 327,00 € voor gas, wat neerkomt op **een verschil van 623,50 € in het eerste jaar** voor een klant die een contract afsluit voor beide energiebronnen. **Voor het product «Flow» loopt het cumulatieve verschil op tot 706 €**. Het beleid van Engie is altijd geweest om geen onderscheid te maken tussen regio's, wat het geval is voor de basisprijzen van hun aanbiedingen. Door echter te spelen met promoties wordt dit verschil aanzienlijk.

Figuur 14 *Vergelijking van de aanbiedingen van Engie op Comparateur-Energie.be²³*

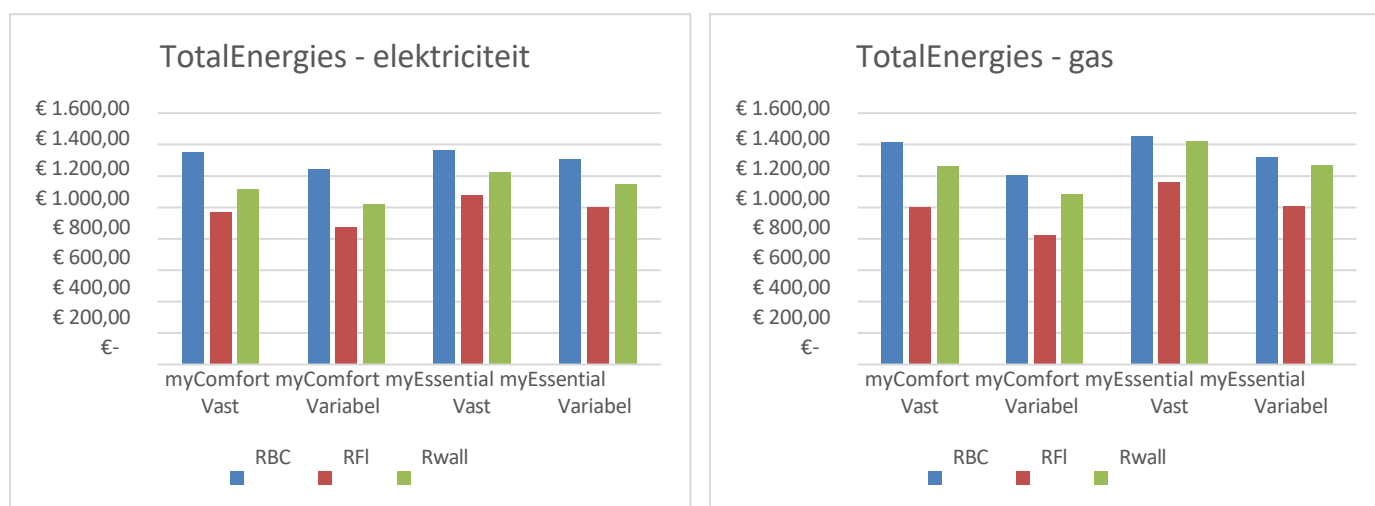

- TotalEnergies biedt promoties aan voor alle regio's, maar beperkt het bedrag voor klanten in de RBC. Dit verschil varieert van 5 € in de RBC tegenover 57 € voor de andere regio's voor een vast gascontract „myEssential“, tot 80 € (RBC) versus 260 € (Vlaanderen en Wallonië) voor een contract „myComfort“ vast elektriciteit.

Opgemerkt moet worden dat TotalEnergies reeds een differentiatie toepast op basis van de regio's. Zo bedraagt de elektriciteitsprijs die in oktober op hun tariefkaart wordt vermeld voor een enkel-uur-meter voor het variabele product « myEssential » 11,84 cent/kWh in Vlaanderen, 12,04 cent/kWh in Wallonië en 14,27 cent/kWh in de RBC, wat neerkomt op een verschil van 2,43 cent/kWh (wat bij een gemiddeld verbruik van 3500 kWh neerkomt op een bedrag van 85 euro per jaar).

²³ Prijs van het all-in-aanbod bij een gemiddeld verbruik van 3500 kWh elektriciteit en 17000 kWh gas. De prijzen in Vlaanderen zijn gebaseerd op een woning in Antwerpen. De prijzen in Wallonië op een woning in Namen.

Figuur 15 **Vergelijking van de aanbiedingen van TotalEnergies op Comparateur-Energie.^{be24}**

Uit deze vergelijking, gebaseerd op de aanbiedingen van een commerciële vergelijkingssite, blijkt dat het Brusselse huishouden nog meer wordt gediscrimineerd dan in onze eerdere adviezen werd aangetoond.

Het Brusselse huishouden wordt op drie niveaus gediscrimineerd:

- Zij profiteren niet van de beste aanbiedingen op de markt;
- De aangeboden tarieven zijn duurder dan die voor Vlaamse en Waalse huishoudens, en de kortingen zijn minder groot;
- De promoties die de marktleider aan nieuwe klanten aanbiedt, gelden simpelweg niet voor Brusselse huishoudens.

BRUGEL constateert dat de normalisering op de energiemarkten, die na de crisis op gang kwam, zich in 2025 heeft voortgezet, waarbij de prijsontwikkeling werd gekenmerkt door een daling aan het begin van het jaar, gevolgd door een geleidelijke stijging als gevolg van aanhoudende onzekerheden op het gebied van de bevoorrading en de geopolitieke context. Over het algemeen zijn de grondstofprijzen onder het niveau gebleven dat tijdens de crisisjaren werd waargenomen, terwijl de stijging van de energierekening voor sommige consumenten voornamelijk het gevolg is van de stijging van de gereguleerde componenten.

In deze context heeft het sociale tarief zijn rol als beschermingsmechanisme ten volle vervuld: het bleef het hele jaar door het laagste tarief op de markt en zorgde ervoor dat de rekeningen voor de begunstigde huishoudens, zowel voor elektriciteit als voor gas, relatief stabiel bleven, ondanks de schommelingen in de marktprijzen.

Bovendien blijft de Brusselse residentiële markt structureel weinig dynamisch. In vergelijking met andere regio's van het land blijft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest achter, zowel wat betreft het aantal leveranciers als de diversiteit van het beschikbare aanbod, zowel voor elektriciteit als voor gas. Hoewel het aanbod in 2025 is gemoderniseerd, met de opkomst of ontwikkeling van meer technische producten (Time of Use, dynamische elektriciteitscontracten, gemengde gasaanbiedingen), blijft deze evolutie hoofdzakelijk kwalitatief en heeft zij niet geleid tot een significante acceptatie door de consumenten

²⁴ All-in-prijs voor een gemiddeld verbruik van 3500 kWh elektriciteit en 17 000 kWh gas. De prijzen in Vlaanderen zijn gebaseerd op een woning in Antwerpen. De prijzen in Wallonië op een woning in Namen.

Brusselse markt. De geringe acceptatie van deze producten weerspiegelt zowel hun complexiteit, een beperkte economische aantrekkelijkheid als de structurele specifieke kenmerken van de Brusselse markt.

Bovendien is de in 2024 waargenomen ontwikkeling nog steeds grotendeels gebaseerd op gezamenlijke inkoop, waarvan de terugval en concentratie in 2025 bevestigen dat deze niet langer een duurzame hefboom vormen om de markt te stimuleren. De Brusselse consumenten blijven daardoor beschikken over een beperktere en minder concurrerende keuze dan in de andere regio's van het land. Tegen de achtergrond van de transformatie van de energiemarkt onderstrepen deze bevindingen het belang van regelgevingskwesties en de impact daarvan op de werking van de markt, met name in het licht van de invoering van nieuwe Europese mechanismen zoals ETS 2 en kwesties in verband met de verwerking van promoties in tariefvergelijkingsinstrumenten.

4 Beoordeling van de status van beschermde klant

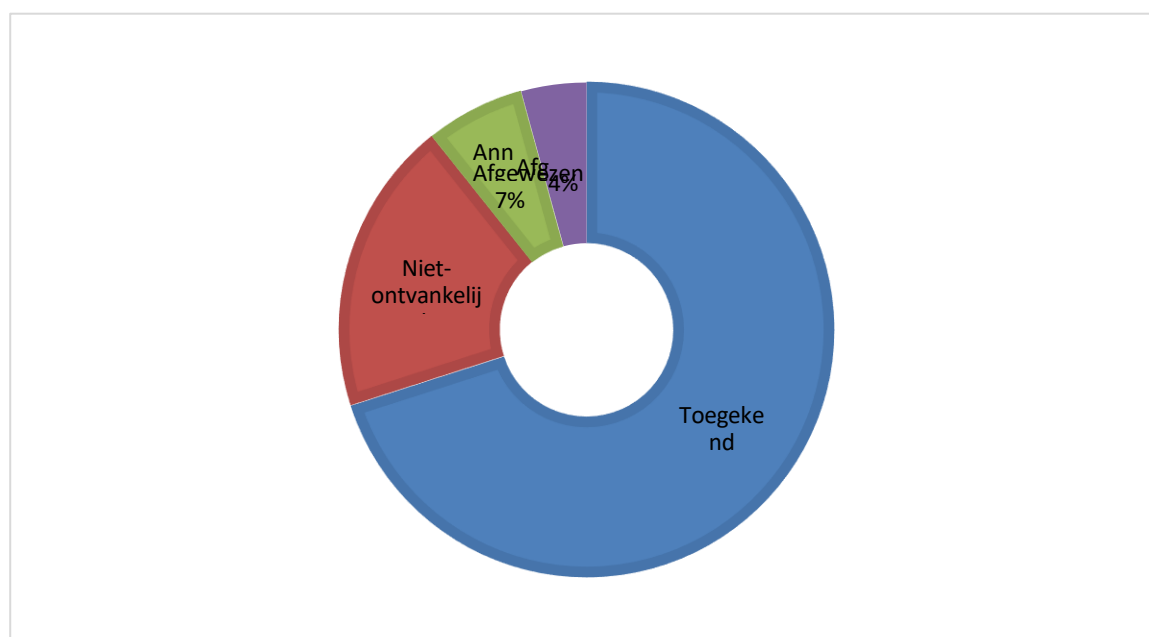
4.1 Kwantitatieve analyse

De volgende analyse maakt gebruik van gegevens en statistieken met betrekking tot de dossiers van beschermde klanten die bij BRUGEL zijn ingediend. Deze gegevens zijn vrij toegankelijk op de website van BRUGEL²⁵.

In 2025 ontving BRUGEL 1 175 aanvragen voor de status van beschermde klant, tegenover 1 324 in 2024, wat neerkomt op een lichte daling (-11,3 %, ofwel 149 aanvragen minder in 2025). Bovendien heeft BRUGEL in 2025 aan 823 huishoudens de status van beschermde klant toegekend, tegenover 886 in 2024. Het percentage toekenningen was in 2025 (70%) bijna even hoog als in 2024 (69%). Dit hoge toekenningspercentage is deels te verklaren door de verandering in het profiel van de aanvragers. Als gevolg van de verhoging van de inkomensgrenzen worden nu ook begunstigen met een beroepsinkomen of pensioen bereikt. Zij hebben een beter begrip van de toekenningsprocedure en kunnen de gevraagde documenten gemakkelijker aanleveren. De verwerkingstermijn van deze dossiers is daardoor korter.

Hieronder analyseren wij de verdeling van de statussen van de ingediende dossiers, evenals de ontwikkeling van de door BRUGEL ontvangen dossiers van beschermde klanten op basis van het inkomensniveau van de huishoudens en de hoogte van de opgelopen energieschulden. Het doel van deze analyse is het effect te volgen van de verhoging van de inkomensgrenzen voor het verkrijgen van de status, zoals vastgesteld bij het besluit van 17 maart 2022.

Figuur 16 : Status van de door BRUGEL in 2025 ingediende dossiers van beschermde klanten

Bron:

BRUGEL

De bovenstaande figuur geeft de status weer van de dossiers die in 2025 zijn ingediend. Van de 1 175 ingediende dossiers:

- werd aan 70 % de status toegekend,
- werd 19 % niet-ontvankelijk verklaard omdat ze onvolledig waren of te laat waren ingediend

²⁵ <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiYWZjMzdmMTUtZDAzYy00ODU4LWJlYjAtNTNkYjgxNWwRNDVklwiidCI6ImMwYjg2YzA3LWRhZGUtNDkyMC1hYzEzLWlwZWZhZDNiMmM5NSIsImMiOiJh9>

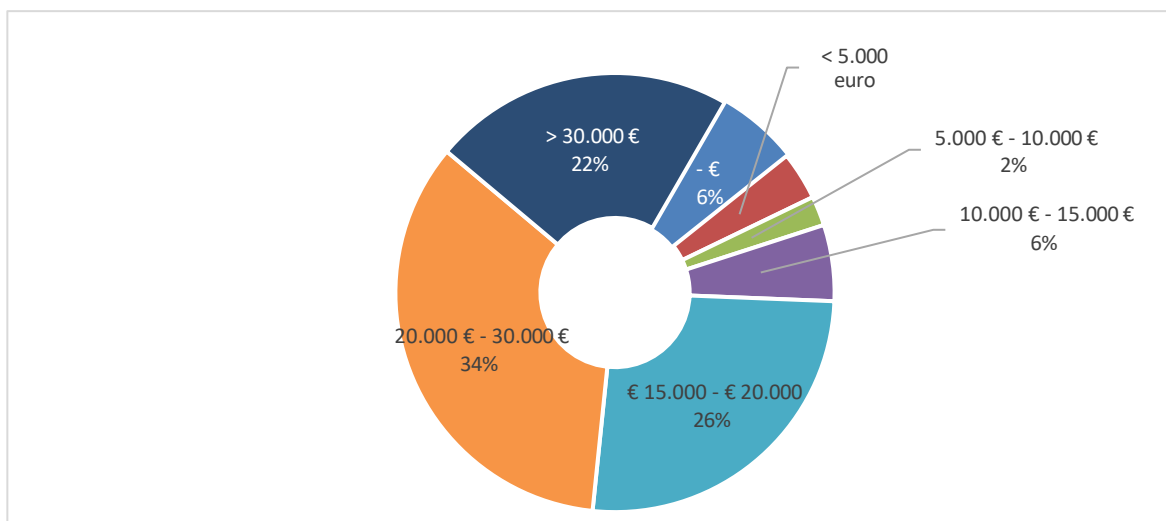
- 7% werd geannuleerd op verzoek van de klant of na betaling van de energieschuld
- 4 % werd afgewezen (er zijn verschillende redenen voor een afwijzing: inkomen boven de inkomensgrenzen, het contract is al beëindigd, het huishouden woont niet in Brussel, het contract (op naam staat van iemand die niet op dat adres woont, een schuld heeft bij Sibelga en niet bij een commerciële leverancier, een aanvraag betreft voor een tweede woning, er is al een opzeggingsbeslissing uitgesproken door de vrederechter...)

Samenvattend is het aantal toegekende dossiers in 2025 gedaald, maar het aandeel blijft vrijwel gelijk aan dat van 2024. Ook de andere statussen vertonen gematigde schommelingen in aantal en percentage.

4.2 Inkomen van de huishoudens

De onderstaande figuur toont de inkomensverdeling van de huishoudens die in 2024 bij BRUGEL de status van beschermde klant hebben gekregen. We zien dat 47% van de huishoudens met deze status een inkomen heeft van meer dan 20.000 euro (tegenover 57% in 2023). Van deze groep heeft 30% van de huishoudens een inkomen tussen 20.000 € en 30.000 € (tegenover 24% in 2023) en 17% heeft een inkomen van meer dan 30.000 €.

Figuur 17 *Inkomensverdeling van huishoudens die in 2025 de status van beschermde klant hebben verkregen*

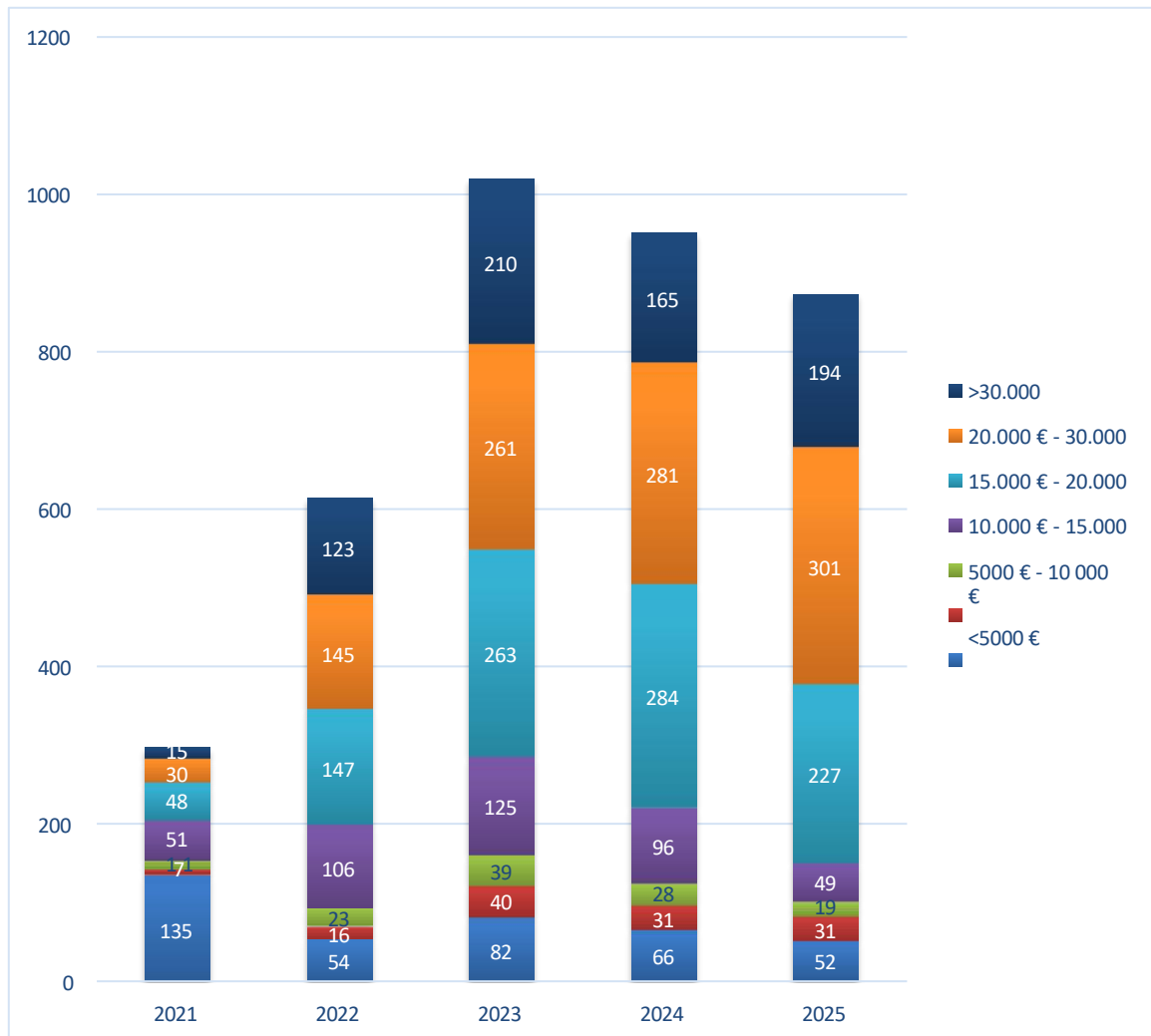
Bron: BRUGEL

De volgende figuur toont de ontwikkeling van de inkomensverdeling van huishoudens die bij BRUGEL de status van beschermde klant hebben verkregen tussen 2021 en 2025. In de voorgaande jaren zagen we een geleidelijke verschuiving van het profiel van de begunstigden naar hogere inkomensgroepen, met name onder invloed van de combinatie van de uitbreiding van het federale sociaal tarief²⁶ naar de BIM's in februari 2021 en de verhoging van de inkomensplafonds in maart 2022. Tussen 2021 en 2023 vertaalde deze dynamiek zich in een daling van het aantal dossiers uit de laagste inkomensgroepen, gecompenseerd door een opvallende groei in de midden- en hogere categorieën (15 000–30 000 € en > 30 000 €).

²⁶ Personen die recht hebben op de verhoogde tegemoetkoming en die als particuliere klant een contract hebben afgesloten voor de aankoop van elektriciteit, aardgas of warmte, hebben tijdelijk recht op het sociaal tarief. Deze maatregel is verlengd tot en met 30 juni 2023.

Het aflopen van het sociaal tarief voor BIM's op 30 juni 2023 had geen onmiddellijk effect op het profiel van de aanvragers. Vanaf eind 2023 werd daarentegen een stijging waargenomen van het aantal aanvragen van huishoudens met een inkomen van minder dan 20.000 €, een trend die zich in 2024 heeft versterkt. Dit fenomeen weerspiegelde een heropleving van de vraag onder kwetsbaardere huishoudens, die voorheen automatisch onder het sociaal tarief vielen.

Figuur 18 Ontwikkeling van de inkomensverdeling van huishoudens die de status van beschermde klant hebben verkregen 2021-2025

Bron: BRUGEL

In 2025 zet deze verschuiving zich voort, maar met enkele opvallende wijzigingen.

- De inkomensgroep van 20.000–30.000 € blijft groeien en wordt de meest vertegenwoordigde categorie (301 dossiers in 2025, na 281 in 2024 en 263 in 2023), wat de duurzame vestiging van een publiek met een “gemiddeld inkomen” in de regeling bevestigt.
- De inkomensgroep > 30.000 € stijgt opnieuw (194 dossiers in 2025, tegenover 165 in 2024), na de sterke stijging die al sinds 2021 werd waargenomen, wat aantoont dat de doelgroep met hogere inkomens structureel aanwezig blijft en actief vraag heeft naar het programma.

- Daarentegen vertonen de inkomensgroepen van 10 000–15 000 € en 15 000–20 000 € een aanzienlijke daling (respectievelijk 49 tegenover 96 en 227 tegenover 284 tussen 2024 en 2025), wat duidt op een herstel van het evenwicht na twee jaar van structurele aanpassingen.
- De zeer lage inkomens (< 5.000 €) stabiliseren zich (31 dossiers in 2025, net als in 2024), terwijl de categorie "0" blijft dalen (52 dossiers in 2025, na 66 in 2024 en 82 in 2023), wat waarschijnlijk wijst op een betere administratieve volledigheid van de dossiers.
- Ook de prijsklasse van 5 000–10 000 € blijft dalen (19 in 2025, tegenover 28 in 2024), wat de voortdurende terugval van deze categorie sinds 2021 bevestigt.

Kort samengevat zet het jaar 2025 de trends voort die sinds 2021 zijn ingezet: **een duurzame stijging van het aantal inkomens in de middeninkomensgroep (tussen 15 000 € en 30 000 €) en de hogere inkomensgroep (meer dan 30 000 €)**, een geleidelijke stabilisatie van de zeer lage inkomens (0 €, < 5.000 € en 5.000–10.000 €), evenals een normalisatie na het einde van de automatische toepassing van het BIM-sociale tarief. De doelgroep van de beschermde cliënt lijkt voortaan diverser, beter geïnformeerd en ontvankelijker voor voorlichtingscampagnes, terwijl de structurele effecten van de federale hervormingen van 2021–2023 zich blijven weerspiegelen in de samenstelling van de aanvragers. Ten slotte zou de geplande hervorming van de werkloosheidsuitkeringen in het Brussels Gewest deze trends vanaf volgend jaar kunnen doen afbuigen. Afhankelijk van de concrete modaliteiten ervan (vermindering of duur van de uitkering) zou deze hervorming het aantal huishoudens met een laag of onregelmatig inkomen dat de status van beschermde klant aanvraagt, kunnen doen toenemen, waardoor de sinds 2023 waargenomen herverdeling van de doelgroep zou worden voortgezet.

4.3 Energieschulden van huishoudens

De volgende figuur toont het percentage huishoudens dat in 2025 de status van BRUGEL-beschermde klant heeft verkregen, uitgesplitst naar schuldcategorieën²⁷ voor energiekosten. Het voorgaande jaar zagen we een duidelijke breuk met 2023: het aandeel van de schulden van meer dan 800 € was sterk gedaald (30 % in 2024 tegenover 42 % in 2023), terwijl de categorie 100–400 € de meerderheid was gaan vormen (37 %, ofwel +8 procentpunten). Deze ontwikkeling was zowel te verklaren door de daling van de grondstofprijzen voor elektriciteit en gas, als door het einde van de automatische toepassing van het sociale tarief voor BIM's in juli 2023, waardoor meer huishoudens met geringe of beginnende schulden waren aangetrokken.

In 2025 zetten deze trends zich gedeeltelijk voort, maar met enkele belangrijke veranderingen.

De categorie 100–400 € blijft veruit het grootst (35 %), wat bevestigt dat veel huishoudens de status aanvragen zodra de eerste tekenen van betalingsachterstanden zich voordoen – vaak om te voorkomen dat hun situatie verslechtert.

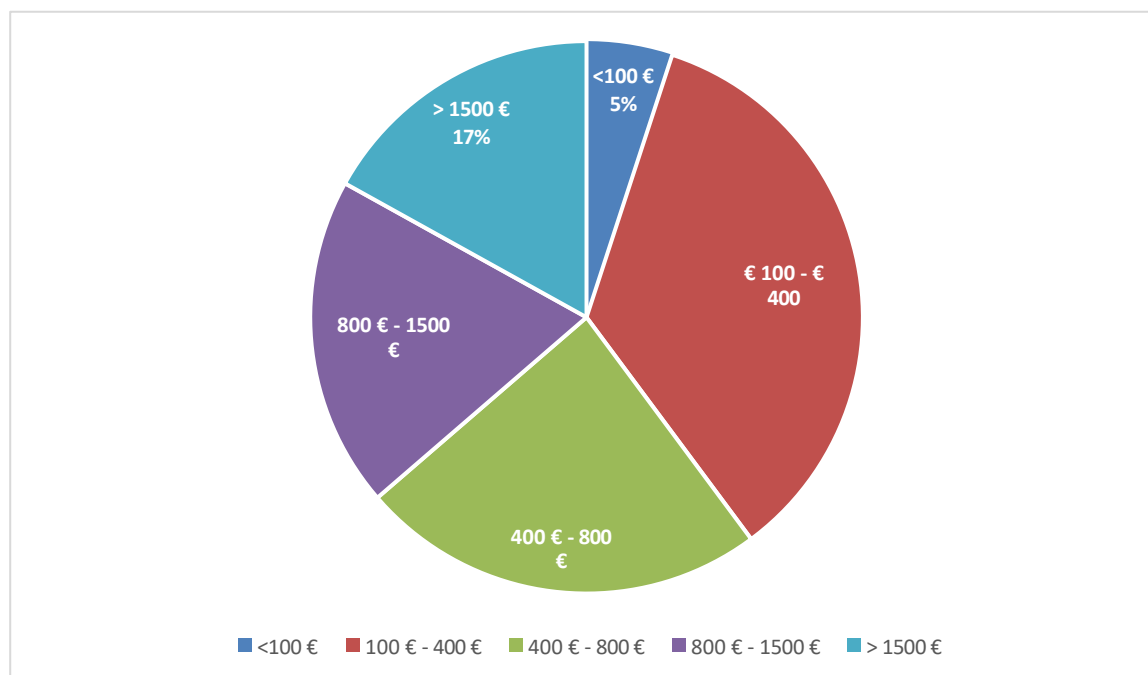
Het percentage huishoudens met schulden van minder dan 100 € bedraagt 5 %, een niveau dat iets lager ligt dan dat van 2024, maar nog steeds in overeenstemming is met het gebruik van de status als preventief beschermingsinstrument.

Er is ook een stijging waarneembaar in de gemiddelde en hoge schulden:

- 400–800 €: 24 %,
- 800–1 500 €: 19 %,
- > 1 500 €: 17 %.

²⁷ De energieschulden hebben betrekking op beide energiedragers

Figuur 19 Aandeel van de huishoudens die de status van beschermde klant van BRUGEL hebben verkregen, per categorie energieschulden, 2025

Bron: BRUGEL

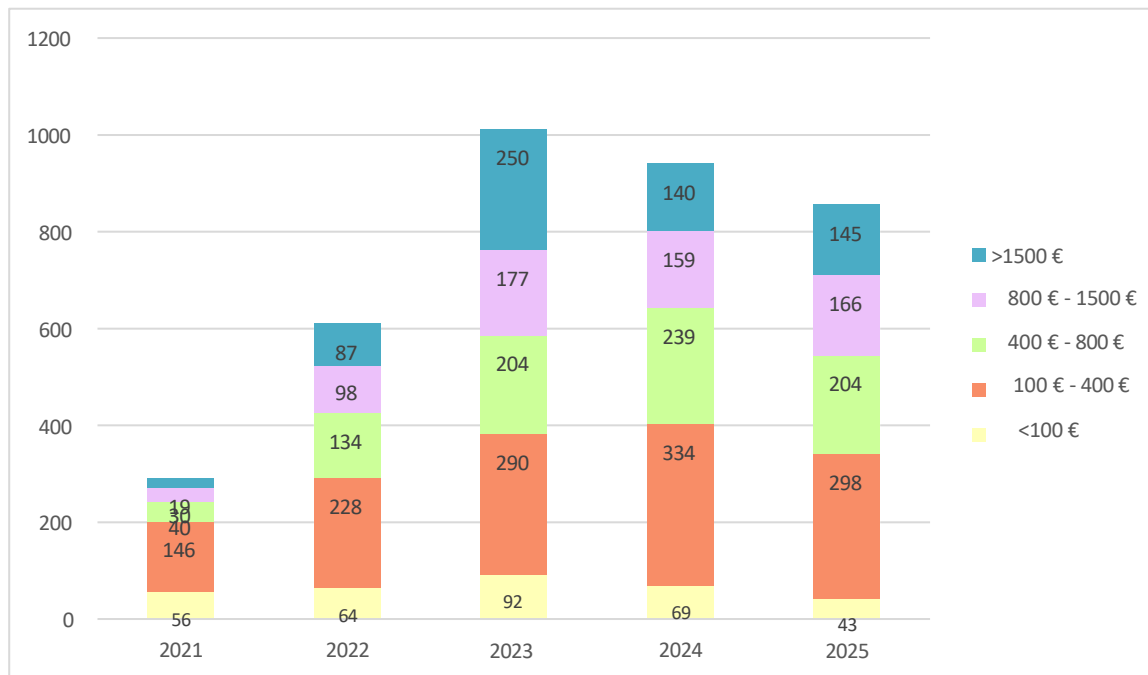
Zo vertoont 60 % van de dossiers voor 2025 een schuld van meer dan 400 €, wat een lichte stijging betekent ten opzichte van 2024, hoewel de niveaus gunstiger blijven dan in 2023. Deze ontwikkeling is te verklaren door twee samenhangende factoren:

- De voortdurende stabilisatie van de energieprijzen, die de extreme schulden beperkt die in 2022–2023.
- De aanhoudende druk van vaste lasten en het beperkte beschikbare inkomen van bepaalde huishoudens, waardoor het moeilijk is om schulden af te lossen, zelfs in tijden van lagere prijzen.

Net als in 2024 blijkt uit de gegevens van 2025 dat de status van beschermde klant vaak in een vroeg stadium wordt ingeroepen, soms voor zeer beperkte schulden, met name via de begeleiding door OCMW's, sociale diensten en verenigingen, maar dat deze status ook wordt gebruikt door huishoudens die te maken hebben met reeds opgebouwde achterstanden (≥ 800 €) en waarvan de financiële situatie kwetsbaar blijft.

Samenvattend: hoewel 2025 de aanwezigheid van een aanzienlijke groep huishoudens met lichte tot matige schulden bevestigt, herinnert het niet te verwaarlozen aandeel van schulden van meer dan 800 € (36 %) eraan dat, ondanks de daling van de grondstofprijzen, de financiële druk voor een deel van de bevolking groot blijft, als gevolg van beperkte inkomsten, vaste lasten en een nog steeds wankel begrotingsevenwicht.

Figuur 20 Ontwikkeling van de hoogte van de energieschulden van huishoudens die in de periode 2021-2025 de status van beschermde klant hebben verkregen

Bron: Brugel

De bovenstaande figuur toont de ontwikkeling van de energieschulden van huishoudens die tussen 2021 en 2025 de status van beschermde klant hebben gekregen.

In 2024 constateerden wij een eerste daling na de zeer hoge niveaus die in 2022 en 2023 waren bereikt: 56 % van de huishoudens had nog steeds een schuld van meer dan 400 € (tegenover 60 % in 2023), terwijl dit aandeel in 2021 nog slechts 29 % bedroeg. We hadden er ook op gewezen dat het aandeel van de schulden van meer dan 1 500 € explosief was gestegen tussen 2021 (6 %), 2022 (15 %) en 2023 (bijna 25 %) explosief was gestegen, als direct gevolg van de prijs crisis: huishoudens zonder schuldenverleden kwamen terecht in een situatie met soms zeer hoge betalingsachterstanden en dienden hun aanvragen in zodra zij hun eerste betalingsherinnering ontvingen.

Uit de gegevens voor 2025 blijkt dat de in 2024 ingezette normalisering zich voortzet, maar ook dat de schuldenlast voor een aanzienlijk deel van de huishoudens structureel hoog blijft. Om precies te zijn:

- Schulden van meer dan 400 € vertegenwoordigen nog steeds 47 % van de dossiers (tegenover 56 % in 2024), wat een verbetering betekent, maar een terugkeer naar het niveau van vóór de crisis (29 % in 2021) ligt nog ver in het verschiet.
- Het aandeel van de schulden van meer dan 1 500 € stabiliseert zich op 17 %, wat lager is dan in 2023 en 2024, maar nog steeds aanzienlijk hoger dan in de jaren vóór de crisis.
- De schulden tussen 800 € en 1 500 € blijven hoog (19 %), wat bevestigt dat veel huishoudens ondanks de daling van de grondstofprijzen nog steeds aanzienlijke betalingsachterstanden opbouwen.
- De categorie 400–800 € blijft stabiel (24 %), terwijl de laagste schulden (< 100 €) dalen tot 5 %, wat het idee versterkt dat de regeling nog steeds wordt ingezet ter preventie, maar ook voor situaties die al kwetsbaar zijn.

Ondanks de verbetering van de energieprijzen in 2024 en 2025 blijft de last van hoge schulden dan ook een punt van zorg. Vóór de crisis waren dossiers met schulden van meer dan 1 000 € relatief zeldzaam; in 2025 is het niet uitzonderlijk om achterstallige betalingen van 3 000 tot 7 000 € te behandelen, ook voor huishoudens met een beperkt inkomen. Deze situatie toont aan dat het prijseffect afneemt, terwijl de sinds 2022 opgebouwde financiële kwetsbaarheden, in combinatie met een verminderde budgettaire ruimte, een blijvende druk blijven uitoefenen op de Brusselse huishoudens

Uit de gegevens van BRUGEL blijkt dat, ondanks een daling en stabilisatie van de elektriciteits- en gasprijzen, het aantal toekenningen van de status van beschermde klant relatief hoog blijft en vergelijkbaar is met het aantal dat in 2024 werd waargenomen.

Het profiel van de aanvragers is echter op twee punten veranderd: de inkomens zijn over het algemeen hoger en de verdeling van de energieschulden wordt nog steeds gekenmerkt door een overwicht van de schulden boven de 400 €, terwijl vóór de crisis de schulden zich voornamelijk concentreerden tussen 100 en 400 €. Deze segmentatie, die tijdens de crisis is ontstaan, houdt in 2025 aan, ook al daalt het aandeel van de schulden boven de 400 € tot 47 % en is deze nog niet volledig verdwenen ondanks de normalisatiefase van de energiemarkt. In deze context worden de aanvragen voor de status in de eerste plaats ingediend om in aanmerking te komen voor het sociale tarief.

In 2025 is de aanvraag voor de status van beschermde klant dan ook voornamelijk ingegeven door een verslechtering van de financiële situatie van huishoudens, en niet door buitensporig hoge energierekeningen. Het zijn de huidige economische moeilijkheden die het budgettaire evenwicht van huishoudens ondermijnen, waardoor een beroep op deze regeling noodzakelijk wordt.

De CLIPRO-status via het BRUGEL-kanaal is juist bedoeld om dit financiële evenwicht te ondersteunen en het ontstaan of de verslechtering van situaties van energiearmoede te voorkomen.

5 Conclusie

De analyse van de prijsontwikkeling in 2025 bevestigt de essentiële rol van het sociaal tarief als beschermingsmechanisme voor Brusselse residentiële klanten. Tegen de achtergrond van een geleidelijke normalisering van de energiemarkten na de crisis werd het jaar 2025 gekenmerkt door een prijsdaling aan het begin van het jaar, gevolgd door een geleidelijke stijging als gevolg van aanhoudende onzekerheden op het gebied van de bevoorrading en de geopolitieke context. Over het algemeen bleven de grondstofprijzen onder het niveau van de crisisjaren, terwijl de stijging van de factuur voor sommige consumenten voornamelijk het gevolg was van de stijging van de gereguleerde componenten.

In deze context is het sociale tarief het hele jaar door het laagste op de markt gebleven, zowel voor elektriciteit als voor gas, en heeft het zijn rol als buffer tegen de volatiliteit van de marktprijzen ten volle vervuld, waardoor de energierekening voor de begunstigde huishoudens relatief stabiel is gebleven. Ter illustratie: in 2025 heeft een huishouden dat gebruikmaakt van het sociale tarief gemiddeld ongeveer 224 € bespaard op elektriciteit en 251 € op gas ten opzichte van het voordeligste aanbod op de markt, en respectievelijk ongeveer 334 € en 450 € ten opzichte van een huishouden dat bij het standaardaanbod is gebleven. Deze verschillen bevestigen het belang van het sociale tarief als instrument voor financiële bescherming, ook in een context van over het algemeen gematigder prijzen.

Uit de sociaal-economische analyse blijkt echter dat er een aanhoudende kloof bestaat tussen de ontwikkeling van de energieprijzen en de financiële situatie van de huishoudens. In 2025 blijft het aantal aanvragen voor de status van beschermde klant, ondanks de stabilisatie van de prijzen, hoog en vergelijkbaar met dat van de voorgaande jaren. Deze situatie is voornamelijk te verklaren door een verslechtering van de financiële situatie van huishoudens, die wordt gekenmerkt door onvoldoende inkomsten en nog steeds aanzienlijke energieschulden, veeleer dan door buitensporig hoge energierekeningen.

Het profiel van de aanvragers van de status van beschermde klant blijft veranderen, met een groter aandeel huishoudens met een lager inkomen en een meer gespreide verdeling van de energieschulden tussen lage en hoge bedragen. Hoewel er ten opzichte van de crisisjaren een daling van de meest extreme schulden wordt waargenomen, blijven de schuldenniveaus voor een deel van de huishoudens structureel hoog, wat bevestigt dat de sinds 2022 opgebouwde financiële kwetsbaarheden een blijvende druk blijven uitoefenen op het begrotingsevenwicht van de Brusselse huishoudens.

In deze context blijkt de CLIPRO-regeling **een cruciaal instrument** te zijn **voor de preventie** van energiearmoede, doordat zij het financiële evenwicht van kwetsbare huishoudens ondersteunt en voorkomt dat schuldenproblemen verder escaleren. Niettemin blijven er, net als in voorgaande jaren, moeilijkheden bestaan bij het opstellen van passende aflossingsplannen en betalingsschema's, met name als gevolg van de uitbesteding van invorderingsprocedures, de voorwaarden die door sommige leveranciers worden voorgesteld en die weinig verenigbaar zijn met de financiële draagkracht van de huishoudens, en de beperkte middelen van sommige OCMW's om adequate sociale begeleiding te bieden.

Bovendien blijven de structurele tekortkomingen van de Brusselse woningmarkt bestaan. Hoewel het aanbod en het aantal aanbieders in 2025 zijn toegenomen, blijft deze ontwikkeling voornamelijk kwantitatief van aard en grotendeels gedreven door collectieve aankopen, zonder dat de diversiteit of de aantrekkelijkheid van de aangeboden producten wezenlijk is verbeterd. Ondanks een modernisering van het aanbod, met de opkomst of ontwikkeling van meer technische producten (Time of Use, dynamische elektriciteitscontracten, gemengde gasaanbiedingen), hebben deze ontwikkelingen niet geleid tot een significante acceptatie door de Brusselse consumenten. De Brusselse markt blijft daarmee de minst dynamische en minst

concurrerend van het land, waardoor consumenten worden blootgesteld aan een beperktere en duurdere keuze dan in de andere regio's.

Tegen de achtergrond van de transformatie van de energiemarkt onderstrepen deze bevindingen het belang van regelgevingskwesties en de impact daarvan op de werking van de Brusselse residentiële markt, met name in het licht van de invoering van nieuwe Europese mechanismen zoals ETS 2 en kwesties in verband met de verwerking van promoties in tariefvergelijkinginstrumenten.

* *

*